

Catalunya Cristiana

Setmanari d'informació
i de cultura religiosa
ANY XLII | NÚM. 2170
2,90€ | 25 ABRIL 2021

© CSC Audiovisi

EDITORIAL I EN PRIMER PLA (P. 3 i 8-11)

«Hem de teixir brodats de llum en la humanitat»

Margaret Karram, nova presidenta del Moviment
dels Focolars

Mingo Venero /
Càritas Diocesana de Barcelona

Exposició de Càritas
Barcelona «Covid-19:
obre els ulls»

P 24-27

Ràdio Estel

espai de trobada, participació i diàleg

27 d'abril

Diada de la Mare de Déu de Montserrat
Programació especial

Dilluns 26 , 21.30 h, Vetlla de Santa Maria

Dimarts 27, 7.30 h, Laudes

11 h, Missa conventual

SEGUEIX-NOS

Barcelona, 106.6 / Tarragona, 100.6 / Girona, 103.4 / Lleida, 91.5 / Catalunya Central, 93.7 / Vic, 98.4
Tortosa, 90.1 / El Garraf, 96.8 / La Cerdanya, 104.4 / La Seu d'Urgell, 105.0 / Andorra, 107.5

Available on the
App Store

Android app on
Google play

Dona i diàleg interreligiós

Els estatuts dels focolars —un moviment eclesial fundat el 1943 i avui present a 182 països— preveuen que, durant la seva assemblea general que es convoca cada sis anys, sigui sempre escollida presidenta d'aquesta institució una dona laica, cèlibe i de vida comunitària, que formi part del moviment. La fundadora i primera presidenta, Chiara Lubich (Trento, 1920 - Rocca di Papa, 2008), va expressar el desig que fos així a Joan Pau II i el Papa va donar el vistiplau a fi que aquesta associació de fidels —que comprèn homes i dones, laics i clergues— pogués tenir permanentment una presidència femenina. És un signe profètic en la realitat eclesial postconciliar, que demana corregir el llast històric d'una organització i d'una visió excessivament piramidals i clericals de l'Església, tot revalorant el paper de la dona i dels laics en general en la seva missió, en la seva dinamització i en el seu govern.

Després de la presidència de la mateixa fundadora fins a la seva mort i de dotze anys de presidència de la italiana Maria Voce (Calàbria, 1937), ara ha estat elegida per a aquest càrrec Margaret Karram (Haifa, Galilea, 1962), àrab de ciutadania israeliana i llicenciada en judaisme per la Universitat Judaica de Los Angeles. Per a un moviment catòlic internacional, de caire ecumènic i compromès des de la base amb el diàleg

interreligiós i intercultural, és especialment significatiu tenir al capdavant una persona del món àrab, que coneix en profunditat les tres grans religions monoteistes i que ha viscut en primera persona des de la infantesa el conflicte, enquistat des de fa dècades, entre jueus i palestins.

El carisma dels focolars es caracteritza per promoure la comunió dins l'Església catòlica i entre cristians de diferents denominacions i per treballar per la fraternitat universal juntament amb persones d'altres religions o sense conviccions religioses. I ho fa sobretot començant des de la dimensió de la vida i de les relacions interpersonals que les societats actuals fan possible entre homes i dones de cultures i creences religioses diverses.

És un carisma que, com el seu mateix nom indica (*focolare* vol dir «llar»), subratlla la importància d'aplicar la dinàmica dels vincles familiars a totes les relacions humanes. És un carisma «marià» o també fins i tot «femení», no perquè sigui específicament per a dones, sinó perquè contribueix al diàleg, a la cooperació i a la unitat, entre individus i col·lectius, des d'una sensibilitat on el «geni femení» s'expressa en la seva originalitat. Margaret Karram ha declarat que «un gest petit d'amor envers el proïsme pot superar les pors i construir la pau».

Contingut

03
Editorial

05
La setmana

06
Opinió

08
En primer pla

13
Vida eclesial

23
Opinió

24
Reportatge

28
Carta dominical

30
Bíblia

32
Litúrgia

34
Espai lectors

36
Cultura

46
Agenda

47
Des del carrer

Hans Küng, In memoriam

PÀGINA 21-22

36-38
Els goigs de sant Jordi, patró de Catalunya

Portes obertes «permanents» a l'Escolania de Montserrat

PÀGINA 16-17

Simposi internacional sobre el sacerdoci

PÀGINA 14-15

47
Guillem Jové i Palou,
gerent de la Fundació
Joan Maragall

La setmana en tuits

HELENA MALENO GARZÓN @HELENAMALENO

Defensora dels Drets Humans
Soc Helena Maleno, defensora de Drets Humans, i vull denunciar que la meua vida i la de la meua família estan en perill. Exigeixo als Governos d'Espanya i del Marroc que em protegeixin #Justícia-PeraHelenaMaleno

CLARA MOLINS @CLARAMOLINS

Periodista
Un dia podem parlar de com són actualment les oficines bancàries: com exclouen i menystenen la gent gran amb la seva arquitectura i organització. Cap lloc on seure mentre s'espera, cada dia més caixers que persones atendent. Amb el Covid, encara pitjor. Fa fàstic i pena de veure

ELOI BELLÉS @ELOIBELLES

Sociolingüista
He trucat al 061 i quan ens hem acomiadat:
E: Adéu, moltes gràcies.
061: Amb Déu sigueu, i gràcies a vostè.

XIMO RAMBLA @XIMORAMBLA

Setmanari «L'Ebre»
Veure l'escultura de la patrona de Tortosa a la façana de la catedral sí que serà la culminació final del 4t centenari de la Reial Arxiconfraria de la Cinta. Una obra d'art feta gràcies a les aportacions de persones i institucions

Escollat a Ràdio Estel

IGNASI MIRANDA
Coordinador d'informatius

Gràcies, oients!

L'audiència de Ràdio Estel, segons les dades facilitades el 13 d'abril per l'Estudi General de Mitjans, ha estat de 15.000 oients diaris durant el primer trimestre d'aquest 2021. L'acumulada, que indica la xifra dels qui declaren que escolten la nostra cadena amb molta assiduïtat però no pas cada dia, és de 35.000. Una vegada més, els espais religiosos i sobretot les celebracions litúrgiques es troben entre els més escoltats. Concretament, l'Eucaristia dels diumenges a les 11, que emetem des de Montserrat, ha estat seguida aquest trimestre per 10.000 persones, sempre segons l'EGM.

D'altra banda, la Missa de cada dia, des de la catedral de Barcelona a les 19.15 h, ha tingut 3.000 oients de dilluns a divendres. En el cas dels dissabtes, a la mateixa hora des de la basílica de la Mercè, l'audiència ha estat de 4.000 seguidors. I dins del balanç general, les cinc comarques que apleguen més sintonitzacions de Ràdio Estel són, per aquest ordre, el Barcelonès, el Baix Camp, el Pla d'Urgell, l'Alt Empordà i el Baix Llobregat. Moltes gràcies!

Zoom

EDUARD BRUFAU

L'Observatori Astronòmic del Vaticà acaba d'inaugurar el seu nou lloc web (www.vaticanobservatory.org). D'aquesta manera, es vol donar a conèixer al públic general la tasca d'aquesta institució de l'Església, i fer veure que la fe i la ciència són perfectament compatibles. L'observatori, a més, té un servei de podcast i està a present a les xarxes de Twitter, Facebook, Instagram i Youtube.

L'efemèride de la setmana

26 d'abril del 1937: l'aviació alemanya bombardeja Gernika, al País Basc, causa 126 morts i destrueix la població.

DES DEL MONESTIR

El monestir bizantí d'Elda

El monaquisme, que va néixer a Egipte entre els segles III i IV, s'estengué ràpidament a Palestina, Síria i el Nord d'Àfrica i també a la Gàl·lia, la Hispània, el centre d'Europa i fins a les illes Britàniques. Fa uns mesos, les excavacions al jaciment anomenat el Monastil, al País Valencià, identificaren a Elda un monestir grecooriental.

Els experts de la Universitat d'Alacant i els del museu d'Elda, poble valencià del Vinalopó Mitjà,

Al segle VI l'emperador Justinià obligà les esglésies principals que tinguessin els pesos d'Estat

JOSEP ORIOL PUJOL I HUMET
 Director general de la Fundació
 Pere Tarrés

Tota forma d'organització té els seus límits. Cap és perfecta per ella mateixa i, en tot cas, se sol buscar la més adequada per a cada finalitat. De tots és coneguda l'expressió «la democràcia és el menys dolent dels sistemes» de governança pública. És important que els qui ocupen posicions de lideratge, de govern, en qualsevol dels sistemes, treballin per evitar les perversions i els abusos que es poden donar en cada forma organitzativa. Hi ha diferents nivells de democràcia, la qualitat de la qual va molt més enllà del sol fet de votar un cop cada quatre anys. Sovint, l'organització és piramidal per tradició o per lògica —empreses, fundacions, l'Església...—, però també en aquestes cal assegurar una qualitat en la governança. Gosem suggerir alguns elements que consideràriem positius pensant en

han arribat a la conclusió que el jaciment del Monastil és el primer monestir bizantí de la península ibèrica. La identificació ha estat possible gràcies al trobament d'uns pesos d'Estat, que servien per donar conformitat als pesos que utilitzaven els mercaders en les seves operacions mercantils. Al segle VI l'emperador Justinià obligà les esglésies principals que tinguessin els pesos d'Estat, perquè els comerciants poguessin demostrar que els seus pesos (que utilitzaven en les transaccions comercials) estaven d'acord amb els oficials.

Com ha dit el professor Antonio Manuel Poveda, director del Museu Arqueològic d'Elda i professor d'Història Antiga, les esglésies «garantien amb els seus pesos la conformitat dels pesos dels merca-

JOSEP MIQUEL BAUSSET
 Monjo de Montserrat

ders». Amb el trobament dels pesos d'Estat al Monastil, s'ha demostrat que el monestir bizantí d'Elda funcionà com a seu administrativa i fiscal bizantina. Així, les restes arquitectòniques i els objectes litúrgics que s'han trobat en aquest jaciment han permès identificar a Elda una basílica bizantina, la primera desenterrada a l'Estat espanyol.

Gràcies a les excavacions dirigides pel professor Antonio Manuel Poveda, s'ha trobat la base d'una columna octogonal, típica de l'arquitectura bizantina i, encara, un píxide d'ivori per guardar el pa eucarístic. Així s'ha demostrat que les restes arqueològiques trobades al Monastil pertanyen a una església bizantina de 84 metres quadrats, corresponent a un monestir grecooriental.

LA SAL DE LA TERRA

Submissió o responsabilitat

el bé de la missió de qualsevol organització i de les persones implicades:

- Definir clarament la missió de l'organització, del lloc dels membres, els objectius de cadascun i avaluar i promocionar d'acord amb aquests, no a simpaties, vincles personals o afectes.
- Establir veritables meritocràcies, on és el més competent qui ocupa cada lloc i no nepotismes per simpatia, familiaritat o coneixences.
- Evitar manifestament l'adulació, el

És important que els qui ocupen posicions de lideratge treballin per evitar les perversions i els abusos

servilisme, les aparents lleialtats.

- Escollar activament i honestament tothom, voler conèixer sincerament el que pensen les persones, les valorades com a afins i les crítiques. Escollar sense voler justificar-se, procurant comprendre el sentit del pensament de l'altre.
- A partir de l'autoexigència, determinar fites i avaluar-les en els designats essent clars a analitzar les funcions exercides.

Parlem de formes de fer que requereixen d'alçada en qui ostenta el poder, que poden arribar a ser incòmodes, però que faciliten el reconeixement de l'autoritat a qui l'exerceixi actuant sempre pel bé de l'organització. Analitzem com s'apliquen aquests criteris en les diferents entitats, a la diòcesi, en el projecte on estem implicats o del qual som responsables.

UN NOU LLINDAR

Que l'obrer sant Josep intercedeixi

No existeix pitjor pobresa que aquella que priva del treball i de la dignitat del treball

SEBASTIÀ
TALTAVULL ANGLADA
Bisbe de Mallorca

Propers a celebrar el dia 1 de Maig, festa de sant Josep Obrero i del Treball, ens situa davant la necessitat de portar a la pregària la dramàtica situació de l'atur que condemna milions de persones a una crisi econòmica, humana i familiar sense precedents. No podem quedar-nos sense reaccionar davant les xifres que cada dia apareixen de forma creixent i alarmant. Però, què fer? Com demanar condicions de treball digne si ni tan sols hi ha la possibilitat de trobar feina? Com ajudar a aconseguir quelcom als qui no havent-hi la pandèmia podrien sentir-se laboralment actius? En aquests moments fa patir que les perspectives siguin ben poques i no hi ha altra solució que comptar amb les ajudes puntuals.

Fa mal donar consells quan la precarietat laboral assota tantes famílies i les solucions estan a un nivell que ens depassa. El papa Francesc diu que «no existeix pitjor pobresa que aquella que priva del treball i de la dignitat del treball. En una societat realment desenvolupada el treball és una dimensió irrenunciable de la vida social, ja que no sols és una manera de guanyar-se el pa, sinó també una via per al creixement personal, per establir relacions sanes, per expressar-se a si mateix, per compartir dons, per sentir-se responsable en el perfeccionament del món, i, en definitiva, per viure com a poble» (*Fratelli tutti*, 162).

Per això dirà que el gran tema és

el treball i que «la política no pot renunciar a l'objectiu d'aconseguir que l'organització d'una societat assegurí a cada persona alguna manera d'aportar les seves capacitats i el seu esforç», ja que «la cosa veritablement popular —perquè promou el bé el poble— és assegurar a tothom la possibilitat de fer brotar les llavors que Déu ha posat en cadascú, les seves capacitats, la seva iniciativa, les seves forces» (ibíd.). Crear llocs de treball és avui el repte més gran, però no podem dir que sigui impossible si des de l'educació i la mateixa organització social es van obrint camins de participació, encara que es faci des d'una perspectiva més austera. Des de Càritas hem vist que per aquí es pot caminar perquè els llocs de treball aconseguits han ajudat a mantenir l'esperança.

Sempre haurem de reivindicar per a tothom un treball decent, signe del reconeixement de la dignitat humana de cada persona, però a la vegada haurem de promoure aquelles relacions que capacitin per a un nou orde social i polític, basat en l'amistat social i la caritat política, conjunt del qual se'n desprèn una nova mentalitat que afavoreixi una economia de comunió i que orienti tota l'acció al bé comú, fugint de populismes i falses promeses. Hi cau molt bé que en aquesta arriscada aventura ens deixem acompanyar per l'obrer sant Josep perquè intercedeixi amb vista a superar l'atur i trobar feina per a tothom.

«Un petit gest
d'amor vers el
proïisme pot
superar la por i
construir la pau»

**Margaret Karram, nova presidenta
dels Focolars, de la terra de Jesús**

Nascuda a Haifa (Israel) fa 59 anys al si d'una família àrab palestina i catòlica, ha estat escollida per als propers sis anys com a presidenta del Moviment dels Focolars o Obra de Maria, durant l'Assemblea General, que va tenir lloc de manera telemàtica del 24 de gener al 7 de febrer del 2021. Avui dia, el Moviment dels Focolars, fundat per Chiara Lubich el 1943, és present a 182 països i el seu carisma es pot resumir en el desig de fraternitat universal, que passa a través de la dimensió local. Reproduïm a continuació alguns fragments de la primera entrevista que va concedir a la revista *Città Nuova*. Selecció i traducció a càrrec d'Amparo Gómez.

Vostè és cristiana i experta en judaisme, però el veritable diàleg l'ha après de la vida, des de ben petita...

Exactament! A la meua ciutat, Haifa, a la regió de Galilea, conviuen les tres religions. És una ciutat molt bonica, en primer lloc, perquè és una ciutat de mar, que té també a prop el Mont Carmel, amb la història del profeta Elies... Hi conviuen jueus i

Margaret Karram durant l'entrevista amb «Città Nuova».

«Quan no sé què fer, sento que si em poso a estimar puc entendre com actuar»

musulmans. Jo anava a una escola de religioses carmelites d'origen italià i en aquesta escola tots érem àrabs, la meitat cristians de diversos ritus i l'altra meitat, musulmans. Per això, des que tenia 6 anys fins als 18, al pupitre del costat hi tenia musulmans i hem pujat junts, i això no era un diàleg d'estudi, era un diàleg de vida quotidiana. Penso que per això forma part de la meua vida.

Ens pot explicar algun fet emblemàtic de la seva vida?

N'hi hauria molts. Un de tants va passar quan tenia cinc anys. Casa nostra era l'única cristiana en un barri totalment jueu. Quan sortia al carrer per jugar, hi havia molts nens jueus i recordo que sovint ens insultaven. Una vegada ho van fer tant que vaig tornar a casa plorant, perquè em van ferir molt, em va fer molta ràbia i vaig pensar que no tornaria a jugar mai més amb aquells nens. La meua mare em va dir: «Ara, eixuga't les llàgrimes; després, surt al carrer, crida aquests nens i els convides a casa.» Ho recordo molt bé, com si fos avui. Vaig haver de superar el meu ego, la me-

va ràbia, i eixugar-me les llàgrimes per sortir i convidar els nens a casa meva. Quan van arribar, la mare estava fent el pa àrab i els va donar a cadascun d'ells un d'aquests pans nostres rodons.

Els nens van tornar a casa seva portant el pa i aquest fet va fer que els pares, sobretot les mares, vinguessin a conèixer qui era aquesta família, que havia fet aquest gest, per poder donar-nos les gràcies. Per a mi, és un fet emblemàtic de la meva vida, perquè em va ensenyar que no només les paraules són importants, sinó que un petit gest d'amor vers el proïsme, vers qui és diferent de mi, fins i tot pot ser l'enemic, pot superar la por i construir la pau.

Quines coses li agrada fer per descansar, per divertir-se?

M'encanta fer caminades vora el mar, el mar em descansa moltíssim, mirar les postes de sol... També m'agrada molt la música i, sobretot, em relaxo escrivint poemes. Quan escric un poema expresso les coses més profundes que tinc dins i que no aconsegueixo expressar verbalment, sinó més aviat amb imatges, de manera poètica, i això em relaxa molt.

Hi ha alguna frase de l'Evangeli que l'hagi guiat de manera particular en la seva vida?

«A qui m'estima em manifestaré.» Moltes vegades ho he experimentat: quan no sé què fer, aleshores sento que, si em poso a estimar, puc entendre com actuar. Això sempre ha estat una llum a la meva vida.

Arribem als dies de l'Assemblea General del Moviment dels Focolars: quines emocions va experimentar quan veia que podia resultar elegida presidenta?

Quan em vaig adonar que el meu nom sonava molt, ho dic sincerament, vaig començar a tremolar. Sentia molt temor de Déu, sobretot davant d'una obra tan complexa i internacional; temor de Déu, per ser-ne un instrument digne. No obstant això, després d'uns minuts, vaig sentir una força interior, que penso que venia de l'Esperit Sant, perquè l'havia estat invocant tot el dia i sabia que a tot el món s'estava preguntant per l'Assemblea i per aquestes eleccions. Per això, quan em van demanar si acceptava, vaig sentir una gran for-

«La meva esperança és que en el Moviment es pugui viure l'herència que ens va deixar Chiara Lubich: «Sigueu una família»»

ça, barrejada amb aquest temor de Déu, i en aquell moment vaig dir: «Soc aquí», perquè sentia que era una crida de Déu, en primer lloc. Vaig respondre a la seva crida, a ser, com Maria, serventa per a l'Obra, serventa de tots i cadascun.

Com han acollit a la seva terra aquesta elecció?

Penso que amb una gran alegria i també amb satisfacció. Molts m'han escrit: representants de l'Església, el patriarca, molts jueus, etc. Em feliciten i aplaudeixen la meva elecció, i em diuen: «Coratge, som amb tu, perquè et coneixem.» Em sembla que en tots ells hi ha un gran agraïment i sobretot una gran joia.

Quines són les seves esperances, les seves pors i seguretats?

La meva esperança és que en el Moviment es pugui viure l'herència que ens va deixar Chiara Lubich: «Sigueu una família.» Ho dic perquè sento que és el que necessitem en aquest moment: tenir una relació de germans i germanes, com en

© CSC Audiovisual

La nova presidenta dels Focolars, Margaret Karram, conversa amb el copresident Jesús Morán.

«La pandèmia ens ensenyarà a ser “propers” a les persones»

una família, ser presents allà on un pateix i si n'hi ha un que gaudeix, compartir-ho amb ell. No deixar que passi ningú al costat sense experimentar l'escalf de la família. Jo ho he viscut així a la meua família de sang... Que hi hagi l'esperit de família, un esperit de caritat, humil, que desitja el bé de l'altre, més enllà de les equivocacions, més enllà de tot, una caritat que tot ho cobreix, la caritat de germans i germanes, amb aquest amor veritable que no espera res, que perdona.

Quina experiència va fer en els dies de l'Assemblea?

Després de l'elecció, de seguida em vaig adonar que era una gran responsabilitat, com deia abans, però també que no estava sola, que hi havia tot un cos de persones a disposició, amb el mateix desig que jo he expressat: que no sigui una sola persona la que governi l'Obra de Maria, sinó un grup de persones que tinguin la presència de Jesús enmig d'ells, perquè sigui Ell qui la condueixi.

Les noves generacions estan molt sensibilitzades amb la cura del medi ambient, se'n va parlar durant l'Assemblea?

Sí, va ser un dels temes més tractats i hem de donar molt de suport als joves en aquest desig. Seguint les pistes del document final de l'Assemblea, hi haurà sens dubte un compromís concret pel que fa a la cura de la creació i a projectes dels joves com ara el #DaretoCare (atrevir-se a tenir cura). Preveig que en tot el món es podran fer accions concretes, a nivell mundial, no només local, però sobretot per canviar l'estil de vida.

La pandèmia ha canviat el món i ens ha canviat la vida. Quina és la resposta del Moviment dels Focolars al respecte?

El Moviment ja ha començat a reaccionar al repte de la pandèmia, en primer lloc amb una comunió de béns, posant en comú béns materials i també competències a favor dels altres. Organitzacions nostres com AMU (Acció per un Món Unit) i AFN (Acció per a Famílies Noves) estan sostenint molts projectes nascuts arran de la pandèmia i espero que puguem comprometre'ns molt més. La pandèmia ha canviat la nostra vida des del punt de vista econòmic, sanitari, etc., però sobretot crec que ens ensenyarà a

ser «propers» a les persones. Ser propers és la intervenció més gran que podem fer, propers a les persones que pateixen, per la mort de molts, sigui per la pandèmia, sigui per la pobresa i per molts altres problemes. Estar a prop és la resposta més gran que el Moviment pot donar.

Alguna potencialitat que en els Focolars encara no s'ha desenvolupat prou?

Una bona pregunta... En aquest moment penso que un repte nostre —deixeu-m'ho dir— és que manca una cultura de la confiança. Ho dic amb esperit de misericòrdia, però sento que en aquest moment hi ha una certa cultura de la sospita i això ho hem de superar, augmentant la caritat entre tots els membres del moviment, per fer triomfar la cultura de la confiança, de la caritat.

Què cal fer per ser més atractius, sobretot per als joves?

El que em ve a la ment, inspirant-me en la Chiara, és una meditació seva: «L'atractiu del temps modern.» Parla de penetrar en la més alta contemplació, però romandre enmig de la massa, frec a frec amb les persones, per compartir les joies i els dolors, les coses que el proïsme necessita. Penso que això també és l'atractiu d'aquest temps, però a més d'estar enmig del món, per teixir uns brodats de llum en la humanitat, cal també ser contemplatiu, d'alguna manera. En aquests dies algú m'ha enviat una frase que, en substància, deia que per poder estar dempeus cal saber estar de genolls. Si volem ser atractius, si volem donar un exemple, penso que hem de saber agenollar-nos.

Cal revisar algun aspecte en el govern dels Focolars?

Sens dubte, ja s'ha fet molt, però penso que aquest govern que s'està formant hauria de treballar cada cop més amb un esperit de sinodalitat, posant en pràctica el que la Chiara sempre deia, quan li preguntaven sobre com seria el futur de l'Obra, és a dir, saber que l'Obra no està governada per una persona o per dues (presidenta i copresident), sinó per la presència de Jesús entre les persones, això serà la seva salvació. Per això sento una gran pau, pensant que la Chiara, des del cel estarà tranquil·la, si ho fem així.

SABER ESCOLTAR

Manca de criteri

L'escriptora Carmen Posadas ha publicat un article, prou interessant, sobre les creences i la manca de criteri. Exposa, a partir d'una novel·la de Javier Marías, el problema que comporta la fe i com és substituïda per altres realitats fútils. A la nostra vida, diguem-ho així, hi ha una sèrie de fets humans que relliguen les nostres relacions. La gent, en altre temps, valorava la confiança en el tracte amb els altres, de manera que tenia un valor de pacte.

L'autora parla de les creences, de valors ètics, gairebé ancestrals. I també diu que les creences religioses s'han volgut sotmetre a revisió i que, a fi de comptes, fa la impressió que, en llençar l'aigua bruta de la banyera, molts han llençat també la criatura. De fet, s'ha prescindit de

l'honor, de la dignitat, de la paraula donada, de la veritat; resulta, però, que aquests conceptes no s'han substituït per altres.

L'escriptora afirma que el cas de la religió encara és més curiós. «Segons els cànons actuals, creure en Déu és de fatxes i analfabets, la gent creu ara en qualsevol cosa: en l'horòscop, en les conjuncions còsmiques, en forces misterioses, en els habitants de l'Olimp»... Hi ha qui acomiada els difunts a Twitter o Instagram amb frases com aquestes: «Bon viatge a les estrelles» o «En tal ja és amb els déus». Ser monoteista és un retard, però ser politeista és estar al dia.

Posadas afegeix que la gent tendeix a arraconar valors reals i cau en mans de venedors de fum, de líders

JOAN GUITERAS I VILANOVA

Canonge emèrit del Capítol Catedral de Barcelona / secretaria@catedralbcn.org

populistes, etc. A més, es meravel·la que, fins i tot, persones educades tenen creences, però no tenen criteri. Llavors es podria dir que, abans, ens obligaven a combregar amb rodes de molí; ara, resulta que «molts elegeixen, voluntàriament, lligar-se al coll la més descomunal roda de molí de la ignorància. Viure per veure».

No m'allargaré en aquestes consideracions, però cito el que va dir un herbolari: «La gent no creu en Déu, però es creu totes les altres coses.»

Avui dia, hem prescindit de l'honor, de la dignitat i de la paraula donada

P-J YNARAJA

Capellà del Montanyà
ynaraja@gmail.com

Penso en un fet que va passar fa anys en uns dies semblants als d'avui.

Eren temps en els quals, en comptes de confinar per por d'un virus, es declarava estat d'excepció, una ordre de signe polític que, per a molts, implicava dificultats i perills. Entre les prohibicions, una era la de reunir-se. Entre nosaltres manteníem la comunicació amb altres entitats d'un ideal semblant.

El pis era d'una comunitat religiosa. Vèiem i comentàvem les seves activitats a l'Àsia i Àfrica. Sense saber com es va colar una persona que era policia. Al cap de poc, després de comprovar la nostra activitat, va marxar astutament. A baix l'esperava un jeep. Ens va impressionar i vam pensar que, si ens havien espaiat a nosaltres, innocents pacífics, què no farien amb els realment im-

A PROPÒSIT DE...

Pregàries

plicats. Em van preguntar què havíem de fer. Vaig recordar la presó de Pere i l'actitud de la comunitat. Vam decidir celebrar missa i demanar pels nostres companys. Vam triar el text dels Fets dels Apòstols 9,6.

Més tard, l'he llegit detingudament. És un relat de color ingenu. Algú truca a la porta i, qui l'obre, no es creu el que veu. Tota la resta també vacil·len però, finalment, es convencen que és Pere, entra, i en donen gràcies a Déu.

Aquest fet va passar després de Pentecosta i, tot i així, no eren uns

fanàtics il·luminats. Dubten, però no menyspreen els indicis, ni continuen tancats des preocupant-se del que els pugui passar a uns altres.

En aquesta casa, avui s'hi allotja una comunitat siriana-ortodoxa, és autèntica aquesta atribució?

La cultura occidental, ja sigui catòlica o reformada, comprova la veracitat dels relats, investiga, i tot ho sotmet a indagació. L'oriental, cristiana, jueva o musulmana, fuig d'indagacions. Cal respectar el repòs dels morts, diuen.

L'última vegada que hi vaig anar era de nit i, per tant, tot estava tancat i en silenci, el mateix que li devia passar a Pere.

Esperem la Pentecosta amb il·lusió sabent que ens pot il·luminar la ment i donar-nos la Gràcia, però no per això hem d'eliminar l'esforç que suposa sempre acceptar la fe.

Esperem la Pentecosta amb il·lusió sabent que ens pot il·luminar la ment

Vida eclesial

Aquesta setmana informem d'un simposi internacional sobre el sacerdoci, ens apropem a l'Escolania de Montserrat, reflexionem sobre la Laudato Si, parlem de la llibertat religiosa al món i recordem Hans Küng

Organitzat per la Congregació per als Bisbes, tindrà lloc a Roma del 17 al 19 de febrer del 2022

Simposi internacional sobre el sacerdoci

Del 17 al 19 de febrer de l'any vinent se celebrarà a Roma el simposi internacional *Per una teologia fonamental del sacerdoci*. Es tracta d'una iniciativa de la Congregació per als Bisbes adreçada «especialment als bisbes i a tots els homes i dones interessats en la teologia, amb la finalitat d'aprofundir en la nostra comprensió de les vocacions i la importància de la comunió entre les diferents vocacions en l'Església», segons ha explicat el prefecte de la Congregació, el cardenal Marc Ouellet, en la presentació del simposi.

Entre les qüestions relacionades amb el sacerdoci que s'abordaran, el purpurat ha esmentat el testimoni dels batejats i l'exercici del ministeri sacerdotal en les societats secularitzades. També ha assenyalat que es tractarà el tema del celibat, tot i que «no serà la qüestió central».

El cardenal Ouellet ha subratllat que «un simposi teològic no pretén oferir solucions pràctiques a tots els problemes pastorals i missioners de l'Església, però ens pot ajudar a aprofundir en el fonament de la missió de l'Església». «La comprensió de la revelació divina sobre el sacerdoci de Crist i la participació de l'Església en aquest sacerdoci és una qüestió crucial per al nostre temps», ha afegit.

El simposi s'emmarca en l'escassetat de vocacions en moltes regions, sense oblidar les tensions sobre el terreny a causa de les visions pastorals divergents, als reptes plantejats pel multiculturalisme i les migracions, ni tampoc les ideologies que condicionen el testimoni dels batejats i l'exercici del ministeri sacerdotal en les societats secularitzades.

En la presentació del simposi també ha participat el professor Vicent Siret, rector del Pontifici Seminari Francès de Roma, que ha indicat que «el simposi s'inscriu en el camí de la sinodalitat, l'única possibilitat d'escapar del clericalisme eclesial». Per al professor Siret, «el ministeri dels sacerdots no és prin-

cipalment de caràcter estructural o organitzatiu, sinó essencialment místic».

Santa Teresa d'Àvila

L'exemple de santa Teresa de Jesús no és només per a aquells que senten la crida a la vida religiosa, sinó «per a tots els qui desitgen progressar en el camí de la purificació de tota mundanitat». És el missatge del papa Francesc al Congrés Internacional «Dona Excepcional» amb motiu dels 50 anys del doctorat de la santa, celebrat del 12 al 15 d'abril a Àvila. El Papa afirma que «tenir-la com a amiga, companya i guia en el nostre pelegrinatge terrenal confereix seguretat i assossec en l'ànima».

Francesc recorda l'excepcionalitat d'aquesta dona amb força, intel·ligència, tenacitat a les quals va unir «una sensibilitat per a la bellesa i una maternitat espiritual vers tots aquells que s'aproximaven a la seva obra». És «un exemple eximi del paper extraordinari que la dona ha exercit al llarg de la his-

Moisés Navarro Hdez.

El simposi s'inscriu en el camí de la sinodalitat.

Entre les qüestions que s'abordaran figura el testimoni dels batejats i l'exercici del ministeri sacerdotal en les societats secularitzades

tòria en l'Església i la societat».

D'altra banda, en la festa de la Divina Misericòrdia, corresponent al segon diumenge de Pasqua, el papa Francesc va celebrar l'Eucaristia a l'església Santo Spirito in Sassia. «Jo, que tantes vegades vaig rebre la pau de Déu, el seu perdó, la seva misericòrdia, soc misericordiós amb els altres?», va plantejar el Pontífex durant l'homília i va aprofundir sobre com els deixebles de Jesús «canvien de vida» quan es troben amb Jesús ressuscitat, el qual «els misericòrdia» oferint-los tres dons: la pau, el seu Esperit i les seves nafres.

Una altra informació vaticana ens remet al fet que Francesc ha acceptat la renúncia del bisbe Michael Hoeppner, de 71 anys, de la diòcesi de Crookston (Estats Units). El comunicat publicat per la diòcesi explica que el Papa va demanar al bisbe la dimissió després d'una investigació iniciada el 2017 per no haver seguit les normes aplicables quan li van presentar denúncies d'abusos sexuals que implicaven clergues de la diòcesi de Crookston. El prelat suposadament va pressionar un seminarista perquè retirés una acusació d'abús sexual per part d'un sacerdot.

ESGLÉSIA EN SORTIDA

Què és el perdó?

El papa Francesc diu que la paraula «perdó» (com «si us plau» i «gràcies»), l'hauríem de tenir sempre a flor de llavis, per donar o demanar perdó. Jesús mateix ens diu: «Perdoneu els enemics, i pregueu pels qui us persegueixen i calumnien.»

En el Parnostre ens va ensenyar a pregar, dient: «Perdoneu les nostres culpes, així com nosaltres perdonem els qui ens han ofès.» És com si poséssim una condició a Déu: si jo no perdono, Senyor, no em perdoneu!

Massa sovint sentim o diem: «Jo perdono però no oblidó.» No deu voler dir que no perdonem com cal? Si no oblidó el que m'han dit o fet, és possible que neixi en mi el desig de venjança i que si en tinc l'ocasió faci sentir que allò no s'ha acabat.

Ai, pobres de nosaltres, recorda el Papa, si Déu ens perdonés així, si «recordés» les nostres faltes, si esperés l'ocasió de fer-nos sentir que hem faltat! No, Déu perdona i oblida; perquè sí, perquè ens estima; i l'amor sempre perdona. El perdó és el gran regal de l'amor de Déu.

Si Déu no ens perdona no és pas per culpa seva, sinó perquè nosaltres li lliguem les mans: perquè nosaltres no perdonem de debò. Així, doncs, perdonem sempre perquè sí, sense cap més raó que l'amor i la generositat. Déu ho farà més encara amb nosaltres: «Ens abocarà a la falda una mesura plena i sacsejada...»

JOSEP M. MASSANA

Sant Feliu de Llobregat

Aquest any les jornades de portes obertes són permanents, després d'un any difícil amb menys escolans del que és habitual

Montserrat vol reactivar l'interès per l'Escolania

La pandèmia del Covid-19 va provocar que l'any passat l'Escolania de Montserrat no pogués fer l'habitual jornada de portes obertes, que cada any ajuda més de 50 famílies a conèixer el centre i decidir si volen que els seus fills siguin candidats a entrar a l'Escolania. Aquest fet, sumat a la por als contagis i la crisi econòmica, va ser el motiu pel qual el curs passat entressin només cinc escolans nous, menys de la meitat del que és habitual. A més, la previsió de la demanda per al curs vinent és molt similar a la d'aquest curs. Per fer front a aquesta davallada causada per la pandèmia i reactivar l'interès de les famílies, des de principis d'aquest any el centre ha posat en marxa un conjunt d'iniciatives que mostren el valor i els beneficis que té estudiar a l'Escolania de Montserrat, considerada un dels cors infantils de més qualitat del món, amb 700 anys d'història.

Portes obertes «permanents»

La jornada de portes obertes que realitza cada curs l'Escolania és un element clau per convèncer les famílies que es plantegen portar-hi els fills. Durant aquest dia, els candidats i els seus pares poden veure l'escola per dins i conèixer en primera persona l'experiència dels

escolans, que són els encarregats de fer de guies i contestar totes les preguntes que puguin sorgir. Així ho explica el pare Efrem de Montellà, prefecte de l'Escolania: «Les famílies ens visiten i ens coneixen, i després nosaltres mirem si els infants tenen les qualitats musicals que fan falta per poder cantar.» L'any passat, la jornada de portes obertes estava prevista per al dia 15 de març, però a causa del confinament no es va poder celebrar: «Normalment cada any venen entre 150 i 200 persones. Molts nens interessats en la música i el cant que haurien pogut ser candidats a entrar a la nostra escola no ho van ser», explica el prefecte. Això va fer que només entressin cinc alumnes nous, i que la xifra total d'escolans sigui de 47, quan habitualment és entre 52 i 53.

Aquest any, per contrarestar

«L'Escolania existeix des de fa més de 700 anys, no imaginem Montserrat sense l'Escolania; ja hem passat crisis sanitàries, o fins i tot, guerres, i sempre s'ha buscat la manera de continuar», explica. El pare Efrem té clar que encara que ara es visqui una temporada amb un nombre d'escolans més baix, el centre farà el que calgui «perquè els que hi hagi estiguin contents, i ja vindran temps millors». Pel que fa als motius econòmics que puguin impedir l'accés de més alumnes durant aquesta crisi, l'Escolania té un conjunt de beques que compten amb l'ajut de l'abadia de Montserrat. Això fa que, com exposa el prefecte del centre, «cap infant amb aptituds per entrar a l'Escolania ha deixat d'entrar-hi per motius econòmics».

D'altra banda, tot i la manca temporal d'escolans, el pare Efrem manifesta que la possibilitat que puguin entrar nenes a l'escola en cap moment s'ha posat sobre la taula: «Seguirem la tradició de fa segles, en què les veus sempre han estat masculines; tenim un patrimoni de partitures i composicions pensades per a aquestes veus blanques masculines.» Sigui com sigui, tant ell com l'equip de formadors confien que el centre superarà el moment de dificultat: «L'Escolania sempre busca la manera de reeixir.» Cal recordar, a més, que l'Escolania ofereix una experiència única als alumnes, en un entorn molt especial amb moltes oportunitats tant a nivell musical com personal. Com explica el pare Efrem, els alumnes hi aprenen molta música, però també reben un ensenyament general i humà de qualitat, gràcies al sistema de grups reduïts de l'escola, i les moltes experiències que viuen els alumnes quan van a cantar amb el cor arreu del món.

Tota la informació sobre les matriculacions, així com el procés per entrar a l'Escolania, es pot consultar trucant al 938 777 767 o bé enviant un correu electrònic a escolania@escolania.cat.

EFREM DE MONTELLÀ

«Les famílies poden demanar dia i hora i nosaltres els atendrem de manera personalitzada»

«L'Escolania sempre busca la manera de reeixir»

l'efecte negatiu de la pandèmia, l'Escolania ha anunciat que farà una jornada de portes obertes «permanents», com exposa el pare Efrem: «Les famílies poden demanar dia i hora i nosaltres els atendrem de manera personalitzada.» D'aquesta manera, durant aquest curs els futurs candidats tindran l'oportunitat de visitar l'escola, segons la seva disponibilitat, i com sempre s'ha fet, rebran l'atenció personalitzada dels escolans, que els ensenyaran les instal·lacions.

«No imaginem Montserrat sense l'Escolania»

Malgrat aquest moment de crisi causat per la pandèmia, el prefecte de l'Escolania té molt clar que el centre superarà aquest moment de dificultat:

Quarta onada

La majoria de persones de més de 80 anys ja estan vacunades.

Ja la tenim aquí! Tot just tornar de les vacances de Setmana Santa, ja s'està parlant de la quarta onada. Ja es veia a venir. Abans d'aquesta setmana ja es deia que l'índex estava pujant. Ara esperem les dades de després —sempre s'han d'esperar quinze dies per «donar temps» al virus— però ja tenim les UCI plenes. Els ingressos estan pujant. I, tal dit, tal fet: ja tenim un altre confinament comarcal. Tanmateix, hem pogut respirar una mica, tot i que uns més que altres. Sempre n'hi ha que fan trampes... Mentrestant, les vacunes avancen

molt a poc a poc. Grans promeses dels polítics però, al final, sempre surten entrebancs. Com a màxim, estarà vacunada la població de més risc, els més grans de 80 anys. Vida Creixent hi entra de ple. Enhorabona! Aquesta sí que és una estimació raonable. Jesús ens diu a l'evangeli: «Digueu sí, quan és sí; no, quan és no. El que es diu de més, ve del Maligne...» Ser persones que cerquen la veritat i la diuen als altres, sempre és millor... i no tractar les persones com si fóssim nens petits, també.

Bona Pasqua!

XAVIER MORETÓ
Consiliari de Vida Creixent de
Barcelona

Catalunya Cristiana, un mes gratis

Ara, si encara no estàs subscrit a *Catalunya Cristiana*, et regalem un mes perquè la rebis, te n'enamoris i t'acabis de convèncer.

Tant si ets una parròquia, una entitat o un particular, truca'ns al **934 092 770** o envia'ns un mail a unmesgratis@catalunyacristiana.cat i et regalem un mes de subscripció. La rebràs setmanalment i de manera gratuïta.

LAUDATO SI

MN. GUILLEM LÓPEZ
Delegat de Joventut de la diòcesi de
Terrassa

La gravetat de
l'actual crisi
ecològica és una
crida urgent a
prendre consciència
dels nostres pecats
contra la natura

Dimensió sacramental de la Creació

El papa Francesc, en la *Laudato Si*, ens diu que la creació és un *proto sacrament*, un signe visible de la presència, la bondat i la bellesa del Déu trinitari. Per tant, observem que a partir de les coses creades podem tenir un coneixement natural de Déu. Tot en la naturalesa té «un valor propi» (LS 69) i una dimensió sacramental. Per tant, necessitem «madurar una espiritualitat» (LS 240) i una mística que ens obrin els ulls perquè puguem experimentar «l'íntima connexió que hi ha entre Déu i tots els éssers» (LS 234). La teologia de la creació ha de ser potenciada i les celebracions litúrgiques haurien de reflectir millor la nostra profunda relació amb la creació.

La litúrgia de l'Església és l'exercici del ministeri sacerdotal de Crist, efectuat a través de ritus i símbols que mostren el vincle que existeix entre el visible i el transcendent. Per tant, els sacraments són signes visibles de la realitat oculta de la salvació que fan servir elements de la naturalesa material per fer visible l'invisible, realitzant eficaçment la gràcia que signifiquen. I també mostren la dimensió escatològica de la creació perquè «tot el bo que hi ha en ella serà assumit en la festa celestial» (LS 244).

El pecat ecològic, però, trenca les relacions vitals que ens uneixen a Déu, al proïsme i a la creació. Els problemes ambientals tenen arrels ètiques i espirituals perquè són el resultat del cor humà ferit. Sense la gràcia divina, l'esforç humà resulta superficial i incapaç de transformar-nos interiorment com també per canviar el món des de dins.

El primer pas en el camí de la conversió ecològica és l'examen de consciència. Necessitem examinar les nostres vides i reconèixer els propis errors. La contrició ocupa el primer lloc entre els actes del penitent i pot ser perfecta quan brota de l'amor de Déu (LS 219). A vegades solem oblidar-nos de la nostra responsabilitat en relació amb els altres éssers vius. El pecat no només trenca la relació amb Déu i amb el proïsme, sinó també amb la terra.

Un problema a nivell internacional és el del «deute ecològic» entre el nord i el sud. La seva restitució faria necessari que es prengué cura de la naturalesa dels països més pobres, proporcionant-los recursos financers i assistència tècnica. Hem de ser conscients que, quan l'home desobeeix Déu i es nega a sotmetre's

a la seva potestat, llavors la naturalesa se li rebel·la i ja no el reconeix com a Senyor.

La gravetat de l'actual crisi ecològica, doncs, és una crida urgent a prendre consciència dels nostres pecats contra la natura, a «una profunda conversió interior» (LS 217) i, per tant, a incloure la dimensió ecològica en la celebració del sacrament de la reconciliació. Aquesta invitació del papa Francesc està recolzada per dades científiques que indiquen la gravetat de la situació. Però aquesta actitud implica gratuïtat i consciència amorosa «de formar amb els altres éssers de l'univers una preciosa comunió universal» (LS 220).

Xaillape

Les celebracions litúrgiques haurien de reflectir millor la nostra profunda relació amb la creació.

TESTIMONIS DE FE

ACN
Madrid

A l'Àfrica subsahariana s'ha produït un fort increment de la presència dels grups jihadistes

Ajuda a l'Església Necessitada adverteix del retrocés d'aquest dret en el seu darrer informe

El 67% de la població mundial viu en països amb violacions greus a la llibertat religiosa

El dret a la llibertat religiosa està en caiguda lliure. El 67% de la població mundial viu en països on es produeixen violacions greus a la llibertat religiosa, dada que suposa que 5.200 milions de persones al món poden ser discriminades, marginades o perseguides a causa de la seva fe.

Ajuda a l'Església Necessitada (ACN) ha presentat la XIII edició de l'Informe de Llibertat Religiosa al Món 2021 (RFR). Des del 1999, aquest informe analitza cada dos anys el grau de compliment o respecte d'aquest dret humà a tots els països del món (196) i per a totes les religions.

L'informe destaca que en 1 de cada 3 països del món no es respecta la llibertat religiosa, recollida en l'article 18 de la Declaració Universal dels DDHH. A 62 països (el 31,6%) en ple

segle XXI es viola aquest dret fonamental. A 26 d'aquests països (13%) seguir un credo determinat pot comportar persecució. Aquesta llista constitueix els *hot countries*, aquells països més perillosos del món per viure una determinada religió en llibertat. A 36 països (18,6%) pots arribar a ser discriminat.

Una de les principals conclusions que aporta aquest darrer RFR destaca la radicalització del continent africà, especialment a l'Àfrica subsahariana on s'ha produït un fort increment de la presència dels grups jihadistes en aliança amb desenes de grups violents locals. Burkina Faso i Moçambic són dos exponents del que ha passat. Al 42% dels països africans ja s'ataca la llibertat religiosa.

És un fet que els terroristes islamistes s'han desplaçat de les planes de Síria i l'Iraq al Pròxim Orient cap al sud, el continent africà, sembrant el terror i conquerint territoris. Aquests grups jihadistes tenen la pretensió d'establir un «califat transcontinental» amb l'ajuda de la tecnologia digital per a la radicalització i reclutament de seguidors.

En els dos darrers anys, segons l'informe, els governs autoritaris i els grups fonamentalistes han intensificat la persecució religiosa. De fet, la supremacia ètnicoreligiosa en els països de majoria hindú i budista a Àsia ha oprimat encara més les minories religioses, i les ha reduït a l'estatus de ciutadans de segona classe. L'Índia és l'exemple més atroç, però també passa al Nepal, Sri Lanka o Birmània, entre d'altres.

Canviar-se o deixar la teva religió implica conseqüències legals i/o socials greus en el 21% dels països del món (en 42) i l'informe subratlla que els delictes contra nenes i dones segrestades, violades i obligades a canviar la seva fe en conversions forçades es van registrar en un nombre creixent de països.

La pandèmia del Covid-19 ha tingut implicacions profundes per als drets humans a tots els països del món. Per a la llibertat religiosa, malauradament, també.

ANTONI MATABOSCH

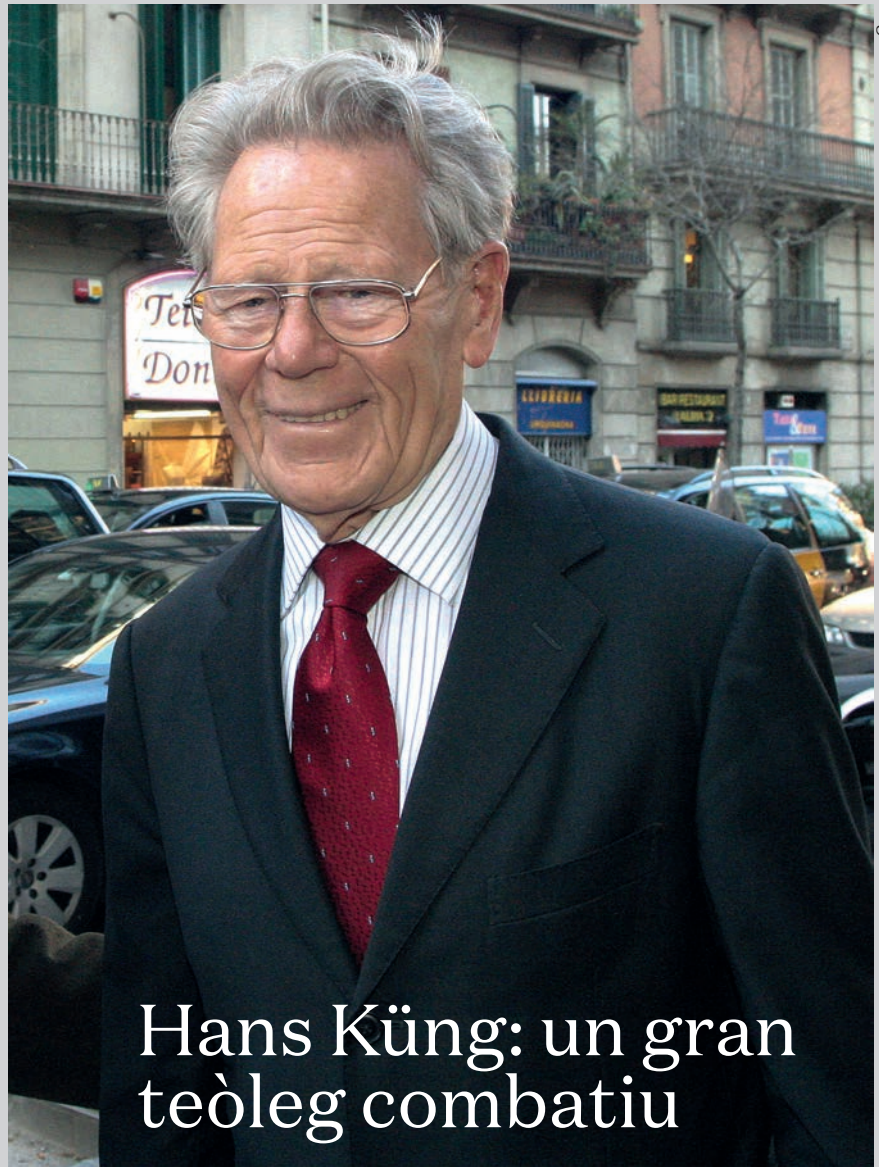
President Fundador de la Fundació Joan Maragall

Ha mort als 93 anys un dels darrers grans teòlegs de la generació al voltant del Concili Vaticà II. No hi ha dubte que fou un gran pensador i publicador sobre temes que tocaven el moll de l'os del nostre temps des del punt de vista de la teologia catòlica. Se li entenia tot el que escrivia (era suís, no alemany). Se li notava de seguida una certa autosuficiència i seguretat en si mateix, que li comportà problemes amb Roma; però en el tracte personal era un home acollidor, cordial i bon conversador. Ho vaig poder constatar l'estiu del 1970 a casa seva, a Tübingen, també quan la Fundació Joan Maragall el va invitar a donar una conferència a Barcelona a la qual assistiren un miler de persones i durant els deu anys que vaig formar part del Consell de Redacció de la revista *Concilium*.

Fou ordenat prevere el 1957. Participà amb poc més de trenta anys en el Concili. L'ecumenisme fou un dels seus grans interessos. La tesi doctoral la realitzà sobre la doctrina de la justificació segons Karl Barth. Un magnífic treball on defensava que la posició catòlica i protestant sobre aquest tema, que fou la causa major de la crisi de la Reforma protestant amb Roma, eren coincidents en l'essencial, ben mirat. El seu estudi fou l'arrencada de diàlegs entre catòlics i luterans que portaren a una Declaració Conjunta, el 1999, entre la Santa Seu i els luterans, a la qual s'afegiren metòdists i reformats.

Els anys seixanta es dedicà a temes sobre l'Església i aquest és el moment en què tingué problemes. Només Déu és infal·lible, diu, l'Església és indefectible en la veritat, la qual cosa no obsta que caigui en errors particulars. Després de llargues converses, el 1979 li fou retirada la llicència eclesiàstica per ensenyar, però com que les facultats de Teologia alemanyes són de l'Estat, li crearen un Institut Ecumènic a mida i continuà treballant. Mentrestant, durant els anys setanta publicà tres grans obres sobre Déu, la vida eterna i el ser cristià.

En la dècada dels vuitanta am-

Agustí Codinach

Hans Küng: un gran teòleg combatiu

El teòleg suís Hans Küng ha mort als 93 anys.

plià la seva visió al diàleg sobre les religions i la proposta d'una ètica mundial. I als anys noranta col·laborà estretament amb la Unesco i amb el Parlament de les Religions del Món. El seu pensament el formula així: «No hi haurà pau entre nacions sense pau entre les religions; no hi haurà pau entre les religions sense diàleg de les religions; no hi haurà diàleg entre les religions ni supervivència del món en pau i justícia sense estàndards ètics globals.» Les religions poden fer una gran aportació a la vida dels homes. Per això dedicà tres grans llibres a estudiar el judaisme, el cristianisme i l'islam, en clau de diàleg i dels valors a aportar a les nostres societats.

Dedicà tres grans llibres a estudiar el judaisme, el cristianisme i l'islam, en clau de diàleg i dels valors a aportar a les nostres societats

No tenia cap afinitat amb Ratzinger, company de professorat a Tübingen i de qui es va anar distanciant, tot i que el 2005 va tenir una llarga conversa amb ell ja com a Benet XVI. El 2013 va deixar l'activitat pública i finalment va morir de Parkinson.

Küng va inaugurar l'exposició «Religions del món» a la Llibreria Claret de Barcelona, el 2009. A la foto amb Fèlix Martí, fundador de l'Associació Unesco per al Diàleg Interreligiós, i el claretià Màxim Muñoz.

FRANCESC-XAVIER MARÍN I TORNÉ
 Professor de la Facultat de
 Comunicació i Relacions
 Internacionals Blanquerna.
 Universitat Ramon Llull

Hans Küng: una teologia ètica

El 6 d'abril passat moria Hans Küng. Una generació de teòlegs es va fixar en ell a partir del 1957, quan va defensar la seva tesi doctoral *La justificació. Doctrina de Karl Barth i una interpretació catòlica*. La seva potència com a pensador innovador va fer que el 1962 fos nomenat teòleg del Concili Vaticà II, i que iniciés una dècada que s'enceta amb *El Concilio y la unión de los cristianos* (1960), *Estructuras de la Iglesia* (1962), *La Iglesia* (1967), i culmina amb el polèmic *¿Infalible? Una pregunta* (1970), que farà que el Vaticà li obrís un expedient disciplinari. Küng va continuar publicant obres d'èxit com ara *Ser cristiano* (1974) i *¿Existe Dios?* (1978). Finalment, el 15 de desembre del 1979, Joan Pau II li retiraria la *venia docendi* pels seus plantejaments sobre la infal·libilitat. El cas Hans Küng ha quedat en punt mort malgrat les reunions que el 2005 va mantenir amb Benet XVI i l'intercanvi epistolar amb el papa Francesc el 2016.

Exclòs del ensenyament reconegut oficialment per l'Església, Hans Küng va continuar la seva tasca acadèmica orientada en dues direccions. En primer lloc, una línia de recerca centrada en l'estudi de les grans religions del món analitzades des del punt de vista teològic: *El cristianismo y las grandes religiones* (1984), *El judaísmo. Pasado,*

presente y futuro (1991), *El cristianismo. Esencia e historia* (1994), *El islam. Historia, presente, futuro* (2004). I, en segon lloc, Küng explora la possibilitat d'establir uns mínims ètics compartits entre les grans religions i les ètiques laiques. A aquesta etapa (que culminarà amb la creació de la Fundació Ètica Mundial) pertanyen assajos com *Proyecto de una ética mundial* (1990), *Hacia una ética mundial* (1993), *Reivindicación de una ética mundial* (2002), *Ciencia y ética mundial* (2006) i *La ética mundial entendida desde el cristianismo* (2008).

Els dos volums de les seves memòries (*Verdad controvertida* del 2009 i *Libertad conquistada* del 2004) ja donaven pistes sobre l'evolució del seu pensament, però *Lo que yo creo* (2011) proporciona la clau de lectura d'una espiritualitat basada en la confiança, l'alegria i el sentit com a valors que permeten fer front al patiment vital. Dues de les seves darreres obres (*Humanidad vivida*, 2013; *Una muerte feliz*, 2016) així ho reflecteixen: sense referència als valors humans les religions perden tota la potència del seu missatge. Queden, com a testimoni de tota una vida, els 24 volums de les seves obres completes publicades a Herder i la voluntat que el seu epitafi sigui, simplement, «Professor Hans Küng».

El cas Hans Küng ha quedat en punt mort malgrat les reunions que el 2005 va mantenir amb Benet XVI i l'intercanvi epistolar amb el papa Francesc el 2016

SIGNES D'AVUI

Hospitals i supermercats

Havia d'arribar una pandèmia per posar algunes coses al seu lloc. Fins ara, la societat de mercat havia dictaminat els criteris del mèrit i de l'èxit, amb escassa o nul·la relació amb el bé comú. El glamur dels mags de les finances, amb sous estratosfèrics, era l'encarnació del triomf i de la consideració social. Ocupar una cadira en un consell d'administració, on es belluguen xifres milionàries, era l'aspiració de gent sense escrúpols a l'hora d'obtenir beneficis. En canvi, la pandèmia ha posat en primer pla els hospitals i el personal sanitari, al qual s'aplaudia cada nit a les vuit des dels balcons i les terrasses. Una mirada justa, però parcial. A poc a poc, va anar calant una mirada més extensa i profunda sobre la realitat i es va parlar de personal

essencial. No es reduïa al personal sanitari, sinó que s'ampliava al personal que treballa als supermercats, als transportistes, les caixeres... Persones, alienes de ser considerades meritòries i allunyades del món de l'èxit, posant en joc la seva salut, asseguren cada dia l'aliment necessari per a la població. Des dels tribunals de la pompa i de l'èxit, aquestes persones són prescindibles i irrelevants. Greu error!

El mes de gener passat, les sis persones que vivim juntes ens vam posar malaltes de Covid-19. Vam

La seva dignitat està al mateix nivell que els ben remunerats. I, a més, són essencials

LLUÍS SERRA LLANSANA
llserrall@gmail.com

trampejar la situació com vam poder. No obstant això, se'ns plantejava un problema irresoluble i no coneixíem sistemes per solucionar-lo. Es tractava d'eliminar les bosses d'escombraries diàries. Primer, un amic, i, després, un veí, van resoldre solidàriament el nostre problema. El personal de neteja és essencial, però no rep la consideració que es mereix, com tants i tants treballadors ignorats per les lleis del mercat i de l'èxit, tal com afirma Sandel. El sou l'acostuma a dictar el mercat, però de nosaltres depèn el reconeixement social a tanta gent per la seva contribució al bé comú. Per a ells i elles, cal respecte, atenció i gratitud per la seva feina... La seva dignitat està al mateix nivell que els ben remunerats. I, a més, són essencials.

VICTÒRIA MOLINS, s.t.j.
viuimolins70@gmail.com

Els últims dies d'un gran referent social, defensor de la veritat, de la pau i la justícia, van ser una lliçó grandiosa de la veritable felicitat humana conquerida durant el temps que se'ns atorgui de vida.

Em refereixo a un altre dels grans referents humans que últimament ens han deixat, l'Arcadi Oliveres. Aquest economista que va fer dels diners, de les estadístiques i de l'economia mundial el tema de les seves denúncies, que va formar generacions de joves, es va convertir —sense buscar-ho ni saber-ho— en un autèntic *influencer* per a molta gent.

Va dedicar la seva vida, els seus coneixements, la seva increïble memòria a denunciar, informar, animar a viure en justícia i pau en les coses concretes de la vida, passant dels seus discursos increïblement lúcids i universals que afecten la justícia

FINESTRA A LA VIDA

La felicitat és una conquesta

global, al convenciment que només amb accions personals i individuals es pot arribar a canviar el sistema i la societat, perquè tots tenim part en la creació d'un món més just i igualitari, més solidari amb els necessitats.

Sovint repetia idees com aquestes: «Si no estàs d'acord amb les conductes financeres que et semblen injustes, però després les continues afavorint indirectament i no poses els teus diners a la Banca ètica, on saps que s'aprofitaran per a una bona causa, no estàs participant en la creació d'un sistema just en la part que et correspon a tu.»

Però, aquesta no és l'última lliçó que ens ha donat. I no ha estat precisament una lliçó d'economia justa o de lluita contra un sistema que crea tanta desigualtat. L'última lliçó que ens ha donat ha estat la

de saber viure l'autèntica felicitat. Potser era el que més repetia últimament en les entrevistes o converses amb els amics: «Malgrat la malaltia, estic passant feliç els últims dies de la meua vida.»

Parlar de felicitat amb un càncer terminal no és gaire comú. Però, la seva manera de fer, d'acabar la vida —la seva vida donada cada dia— era el preu que havia pagat per aconseguir ara, al final del camí, acomiadar-se amb naturalitat de família i amics i sentir aquella felicitat de la qual Jesús va prometre: «Us donaré una alegria que ningú us podrà prendre.»

L'última lliçó que ens ha donat ha estat la de saber viure l'autèntica felicitat

On hi ha caritat i amor, allí hi ha Déu

Fins al 30 de juny el Museu Diocesà de Barcelona acull l'exposició de Càritas «Obre els ulls»

Mingo Venero / Càritas Diocesana de Barcelona

Voluntariat al DISA de Premià.

Mingo Venero / Càritas Diocesana de Barcelona

Repartiment d'aliments al projecte per a persones sense llar Folre de Badalona.

L'abril del 2020, en el temps més dur del confinament, Càritas diocesana de Barcelona va habilitar un telèfon únic gratuït per atendre totes les emergències socials. La primera setmana es van contractar dues persones al matí i dues a la tarda per atendre'ls; a la quarta, ja n'eren deu al matí i deu a la tarda.

El Covid-19 ha posat a prova les entitats socials, cosa que es demostra amb dades molt concretes: Càritas Barcelona va arribar al mes de desembre del 2020 amb 19.380 persones ateses pels serveis de primera resposta, el doble que el mateix període de l'any anterior. Alhora, es va veure en la necessitat de triplicar les ajudes econòmiques d'alimentació entre abril i desembre respecte del mateix període de l'any passat, destinant-hi més d'un milió d'euros, i duplicant les ajudes d'habitatge, amb un import d'1,8 milions d'euros.

Feia anys que les ajudes de menjar no figuraven en les primeres demandes de l'entitat, que tancarà l'exercici 2020 amb un dèficit d'uns 3.800.000 euros, i això malgrat que la generositat de particulars i empreses ha crescut. Gairebé 7.500 persones van fer un donatiu a Càritas Barcelona el 2020, i fins a 429 empreses han col·laborat amb l'entitat, que en un 80% es finança amb aportacions particulars.

Jordi Julià / Càritas Diocesana de Barcelona

Carnestoltes en pandèmia a l'espai familiar Rull de Ciutat Vella.

MIRIAM FEU
«Si les prestacions són la darrera xarxa de protecció de les persones ho haurien de ser realment»

Però queda clar que no n'hi ha prou per respondre a una emergència social que no fa més que incrementar-se. L'informe *Tercera onada de l'impacte de la crisi de la Covid-19 en les llars ateses per Càritas diocesana de Barcelona* reflecteix la duresa de la realitat: el 21,2% de les llars ateses (prop de 3.500 famílies / 7.500 persones) viu sense cap ingrés, quan abans de la pandèmia era el 8,2%; el 64,5% no disposa d'un habitatge digne; el 91,4% es troba en situació de pobresa relativa, i el 66,5% en pobresa severa.

I, mentrestant, una altra dada per a la reflexió: les llars ateses que cobren alguna prestació d'ingressos mínims (la Renda Garantida de Ciutadania o l'Ingrés Mínim Vital) no arriben al 7%. És veritat que hi ha desconeixement de l'existència d'aquests recursos, però també ho és que molts col·lectius que atén Càritas, com les persones en situació administrativa irregular, en queden exclosos. Només un 1% de les persones que Càritas ha acompanyat en el tràmit ha aconseguit la prestació.

«Si les prestacions són la darre-

ra xarxa de protecció de les persones, ho haurien de ser realment», es lamentava Miriam Feu, cap d'anàlisi social i incidència de Càritas Barcelona, que va demanar que es garanteixi l'empadronament de totes les persones, independentment que puguin acreditar un contracte de lloguer o propietat, així com que es faciliti la tramitació d'informes d'estrangeria.

Ho va dir el 12 d'abril amb motiu de la presentació de l'informe *Tercera onada de l'impacte de la crisi de la Covid-19 en les llars ateses per Càritas diocesana de Barcelona* i de la inauguració de l'exposició *COVID-19: Obre els ulls. Una lectura social i ecològica de la pandèmia*, que es pot visitar de forma gratuïta al Museu Diocesà de Barcelona fins al 30 de juny.

«Obre els ulls»

L'exposició *Obre els ulls* està formada per 40 fotografies de diferents fotoperiodistes com Sandra Balsells, Pepe Navarro o Mingo Venero, que han col·laborat a immortalitzar aquest any de pandèmia. Les fotografies mostren la diòcesi

de Barcelona en un context de patiment, angoixa o solitud, però també de solidaritat i d'esperança.

«L'exposició permet obrir una finestra per mirar la realitat de molta gent, en un moment de crisi en què sentim que anem tots en la mateixa barca», va comentar el cardenal Joan Josep Omella, arquebisbe i president de Càritas Barcelona, que va inaugurar l'exposició.

El cardenal va fer una crida a tota la ciutadania a pujar al tren de la solidaritat i a remar en la mateixa direcció per tal de sortir d'aquesta crisi que no és només sanitària, sinó també econòmica, laboral, educativa, digital i de relacions. «Molta gent es pot preguntar on és Déu en aquesta situació», va reflexionar Omella, i ell mateix va respondre dient: «*Ubi caritas et amor, Deus ibi est* ("On hi ha caritat i amor, allà hi ha Déu")». I va dir que «Càritas ens mostra el rostre viu i ressuscitat de Déu enmig del món».

La mostra també vol ajudar a reflexionar sobre el tipus de societat que volem. «La crisi del 2008 la van pagar les persones més febles, no volem que això es repeteixi amb la crisi del Covid-19», va dir Salvador

Busquets, director de Càritas diocesana de Barcelona, alhora que convidava a tenir un «minut de lucidesa», com diu l'antropòloga i activista Yayo Herrero, per discernir quin futur volem.

I, finalment, l'exposició ofereix una sèrie de vídeos testimonials que expliquen el relat d'alguna de les 19.380 persones que han rebut ajuda de Càritas diocesana de Barcelona durant aquest any, ja sigui per pagar el rebut de la llum, el lloguer o poder garantir un àpat al final del dia. També s'ofereix un compendi d'objectes variats que tenen relació amb la pandèmia. Un dels més destacats és l'habitació de 10 m², que és on han hagut de passar el confinament el 40% de les persones ateses per Càritas.

L'edifici mateix del Museu Diocesà de Barcelona, que acull l'exposició *Obre els ulls*, ens recorda que l'Església és culte, és cultura i és caritat. Com va destacar Mn. Robert Baró, director del Museu, la Casa de la Pia Almoina era una institució de beneficència fundada el 1009. «Que avui siguem aquí reafirma el compromís de l'Església», va dir Mn. Baró.

Recreació d'una habitació de relloguer de 10 m², que és on han hagut de passar el confinament el 40% de les persones ateses per Càritas.

JOAN JOSEP OMELLA
«Càritas ens mostra el rostre viu i ressuscitat de Déu enmig del món»

JOAN PLANELLAS
I BARNOSELL

Arquebisbe metropolità de Tarragona i primat

Per a qui soc jo?

*«Senyor, continua passant
enmig nostre
i crida amb força aquells que
has escollit
per ser testimonis clars del
teu amor.
Que confiïn en la teva fidelitat
i trobin el suport dels germans.»*

Aquesta és la pregària que us convido a fer en la present Jornada de les vocacions, així com en altres dies de l'any. Avui, quart diumenge de Pasqua, celebrem aquesta Jornada, que és organitzada tant per la Delegació de Vocacions com per la Delegació de l'Activitat missionera i la Cooperació entre les Esglésies. Preguem per qualsevol vocació específica dins l'Església: tant sacerdotal, com religiosa, missionera o laical consagrada.

És cert que el Senyor passa i continua posant la mirada en molts joves, ells i elles. Però cal un clima propici perquè la seva veu ressoni. El clima normal de les vocacions és la comunitat cristiana.

El Concili Tarraconense fa una opció per la comunitat com a mediació de tot do de Déu. La comunitat té per centre la persona de Jesucrist, que celebra la donació de Jesucrist en l'Eucaristia, que ajuda persones molt diverses a fer

l'experiència de fe en Jesús i que fa l'aprenentatge de l'amor fraternal.

Quan una comunitat va esdevenint una família de seguidors de Jesucrist i no sols de practicants, crea un àmbit propici per escoltar la seva veu i respondre com el jove Samuel: «Parla, que el teu servent escolta» (1Sa 3,10).

Potser haurem de confessar, i que els Consells parroquials, arxiprestals o el mateix Consell Pastoral Diocesà... ho examinin, que les vocacions consagrades plenament a Déu per a tota la vida no són pas valorades com convindria. Normalment se'n valora el servei: la cura de malalts, d'ancians, la presència en el món escolar, el ministeri sacerdotal, etc.; però sovint passem per alt el fet mateix de la seva dedicació plena al Senyor, sigui en la vida religiosa o en una consagració laical radical o en el sacerdoci. El qui es deixa posseir per Déu en exclusiva troba el camí de la seva felicitat en la fe. Ho deixa tot per aferrar-se a l'esperança que ell ens ofereix.

Moltes vegades —afirma el papa Francesc en la seva exhortació apostòlica *Christus vivit*, dirigida als joves— perdem el temps preguntant-nos tan sols per nosaltres mateixos. Podem preguntar-nos «qui

som» i passar tota la vida cercant qui som. En canvi, pregunta't: «Per a qui soc jo?» (n. 286). Aquesta és la pregunta que val la pena i que serveix de lema per a la jornada d'enguany. I la resposta és, sens dubte, que «ets per a Déu». «Però ell vol que siguis també per als altres, i ha posat en tu moltes qualitats, inclinacions, dons i carismes que no són per a tu, sinó per als altres.»

Davant els desafiaments del món contemporani es necessita una major audàcia evangèlica per a dur a terme el compromís d'una consagració total. La comunitat cristiana ha de tenir clar que una vocació radical difícilment madurarà si no té la simpatia i el suport de la comunitat, si no se sent filla de la comunitat i germana o germà entre els germans.

En el missatge d'enguany del papa Francesc per a aquesta Jornada, en l'any dedicat a sant Josep, s'al·ludeix a tres paraules clau per a tota vocació: el *somni* d'una vida entregada per amor, el *servei* desinteressat i la *fidelitat* que supera tota por. Preguem perquè aquestes característiques que trobem en la vida de Sant Josep esdevinguin la clau d'una nova primavera de vocacions per a la nostra Església.

Ben vostre.

**JOAN JOSEP
OMELLA OMELLA**
Cardenal arquebisbe de Barcelona

El Bon Pastor

Avui, diumenge del Bon Pastor, celebrem la Jornada Mundial de Pregària per les Vocacions i la Jornada Mundial de les Vocacions Natives. Preguem perquè el Senyor ens concedeixi les vocacions que la nostra Església necessita. Això també depèn de nosaltres, ja que, com ens diu sant Agustí, si hi ha bones ovelles, també hi haurà bons pastors.

Jesús és un bon pastor, Ell és el Bon Pastor. Déu ens estima tant que va voler que el seu Fill Jesús fos semblant en tot a nosaltres menys en el pecat. El Fill de Déu va treballar amb mans d'home, va obrar amb voluntat d'home i va estimar amb cor d'home (cf. *Gaudium et spes*, 22). Jesús compartia amb els seus semblants la vida senzilla de Natzaret. Coneixia els cicles de la sembra i de la collita, sabia com es feia el pa i havia contemplat alguna vegada els jornalers que esperaven a la plaça de la vila que algú els contractés.

Jesús coneixia també la vida dels pastors. Els havia vist pels camins de Galilea, mentre tenien cura dels seus ramats amb paciència i afecte. És possible que, en contemplar-los, li ressonés al cor la promesa que Déu va fer al seu poble a través del profeta Ezequiel: «Jo mateix pasturaré les meves ovelles [...]. Buscaré l'ovella perduda, recolliré l'esgarriada, embenaré la que s'havia trencat la pota i restabliré la malalta» (Ez 34,15-16).

Aquesta promesa de Déu aconsegueix la seva plenitud en Crist. Ell sempre ens està buscant. Quan ens sentim desorientats i trencats, travessa les muntanyes i creua les valls per donar-nos el

seu amor. Ell ens acompanyarà durant tot el camí de la vida.

Jesús és l'únic que ens coneix veritablement. Per Ell no som un simple número. Som éssers únics i irrepetibles. Jesús ens convida a tenir una relació personal amb Ell perquè tinguem una vida plena (cf. Jn 10,10). El Senyor ens estima d'una manera que nosaltres no som capaços de comprendre; ens estima a cada un de nosaltres com si només hi hagués una persona per estimar.

Jesús és un pastor que és capaç de donar la vida per les seves ovelles. És llum enmig de les tenebres de la nostra existència. És el pastor bo que ens salva i ens acull al banquet del seu cos i de la seva sang. Com diu bellament el poeta Luis de Góngora, Jesús és a la vegada «past i pastor».

Déu ens convida a ser bons pastors per als altres. Ens demana que acompanyem totes les persones que ens trobem al llarg de la vida. Especialment, ens convida a atendre els que han quedat a la vora del camí. Vol que ens acostem a aquells que no tenen qui els cuidi o que han perdut l'esperança. Tant de bo que trobin en nosaltres una mà amiga i una paraula d'acollida.

Benvolguts germans i germanes, Jesús és el Bon Pastor i la porta per on entren les ovelles. Entrem-hi, arribem al seu cor i escoltem la seva veu. Ell ens parla, ens espera i ens crida pel nostre nom. Només Ell és el pastor bo que ha vençut el dolor i la mort. Deixem-nos acompanyar per Ell durant tot el temps de Pasqua.

COMENTARI DE LA PARAULA

CONSULTORI BÍBLIC

PILAR CASALS

Biblista i egiptòloga

Què significa el boc expiatori que apareix al llibre del Levític (Lv 16,2-28)?

«El vedell i el boc oferts com a sacrifici pel pecat, amb la sang dels quals s'haurà fet l'expiació a l'interior del lloc més sant, seran trets fora del campament, i en cremaran la pell, la carn i els excrements» (Lv 16,27).

El capítol 16 ens parla del *Yom Kippur*, és a dir, del «gran dia de l'Expiació» i dels rituals que s'hi realitzaven, en un marc on el dejuni, la pregària, la invitació a la conversió i l'almoïna n'eren claus. En hebreu, la mateixa arrel *kpr* fa referència tant a l'expiació com a la consagració, elements ambdós que es desprenen de la lectura d'aquest passatge, en què els ritus d'expiació del poble i la consagració del temple s'entrellacen. Entre els animals per al sacrifici, es menciona la presència de dos bocs, un dels quals, l'elegit, s'ofereix en sacrifici per al Senyor i l'altre, el no volgut, serà enviat al desert després del ritu d'expiació. Sembla que aquest darrer faria referència a un ritual arcaic, que s'afegiria a les altres disposicions sacrificials. L'altre boc, escollit i dedicat al Senyor, era el boc expiatori, la sang del qual s'aspersgia, juntament amb la del vedell, en el *sancta sanctorum*, lloc de la Presència del Senyor, per demanar a Déu el perdó dels pecats. Es tracta, doncs, d'un ritu d'eliminació fruit de la transgressió. La sang és quelcom sagrat, tabú, és signe mateix de la vida, i la vida és do de Déu. Tot i que el sacrifici del boc expiatori fos fet per a l'expiació, no vol dir que s'entengués que el que expia és la sang. L'expiació es fa a través del ritual, però el que expia és seguir el disseny diví, tenir bona disposició interior i la misericòrdia infinita de Déu (Sl 79,9), manifestada en el ritual.

PER A CONSULTES:
REDACCIO@CATALUNYACRISTIANA.CAT

El pastor que és bo dona la seva vida per les ovelles i s'autoimmola

Per comprendre el passatge que comentarem avui cal llegir la paràbola del pastor que Jesús havia proposat als fariseus i que aquests no volgueren comprendre de què els parlava (Jn 10,1-6). La Porta Ovelleria era la porta que estrobava al nord del Temple per on hi introduïen les ovelles. Jesús s'ha constituït en «la porta de les ovelles» i titlla de «lladres i saltejadors» tots els qui han vingut abans d'ell, ja que «el porter» que guardava les ovelles no els havia deixat entrar i, per aprofitar-se'n, «havia pujat per un altre indret» tot escallant. Només és pastor

GLÒRIA MONÉS

de les ovelles el qui entra per la porta, un cop «el porter» ja n'ha comprovat les bones intencions. S'entén, aleshores, l'expressió emfàtica: «Jo soc el pastor que és bo»; els altres pastors eren uns mercenaris, a qui no els importava res de les ovelles: l'única cosa que els importava era destinar-les als sacrificis pasquals. Jesús hi ha entrat disposat a donar-ho tot, fins i tot immolant la pròpia vida, per alliberar les ovelles de «l'atri» del Temple on les tenien retingudes. El Còdex Beza fa una subtil distinció entre «donar la vida per les ovelles» i «immolar-se» per elles. Ell s'ha donat del tot durant els tres o quatre anys de vida pública intentant conèixer personalment les ovelles i que les ovelles el coneguin a ell, exactament com

el coneix el Pare i ell el coneix. Es tracta d'un coneixement que prové de l'experiència i de l'amor que els manifesta. S'ha presentat a l'«atri de les ovelles» i les ha cridades pel seu nom, i aquestes han reconegut la seva veu; les ha tretes fora del recinte, i les ovelles han seguit darrere d'ell. Això li ha costat la vida. Fins ara ha parlat de les ovelles d'Israel, però —diu— «tinc també altres ovelles que no són d'aquest atri», les moltes ovelles que conformen les nacions paganes: «També aquestes cal que jo les condueixi, i escoltaran la meua veu.» Les unes i les altres conformen així «un sol ramat» universal, amb «un sol pastor».

JOSEP RIUS-CAMPS

Teòleg i biblista / riuscamps@yahoo.es

Diumenge IV de Pasqua

Lectura primera

Ac 4,8-12

La salvació no es troba en ningú més que en Jesucrist

Lectura dels Fets dels Apòstols:

En aquells dies, Pere, inspirat per l'Esperit Sant, digué: «Magistrats i notables del poble, si avui ens demaneu compte d'això que hem fet en bé d'un invàlid, i voleu saber qui l'ha posat bo, sapigheu, vosaltres i tot el poble d'Israel, que aquest home el teniu davant vostre pel poder del nom de Jesucrist, el Natzarè. Vosaltres el va clavar a la creu, però Déu el va ressuscitar d'entre els morts. Ell és «la pedra que vosaltres, els constructors, havíeu rebutjat, i ara corona l'edifici». La salvació no es troba en ningú més, perquè, sota el cel, Déu no ha donat als homes cap altre nom que pugui salvar-nos.»

Salm responsorial

117

Enaltiu el Senyor: Que n'és de bo! Perdura eternament el seu amor. Més val emparar-se en el Senyor que posar confiança en els homes. Més val emparar-se en el Senyor que fiar-se dels poderosos.

R. La pedra que rebutjaven els constructors ara corona l'edifici.

Gràcies, perquè vós m'heu escoltat i heu vingut a salvar-me. La pedra que rebutjaven els constructors ara corona l'edifici. És el Senyor qui ho ha fet, i els nostres ulls se'n meravellen. *R.*

Beneït el qui ve en nom del Senyor.
Us beneïm des de la casa del Senyor.
Vós sou el meu Déu, us dono gràcies, us exalço,
Déu meu! Enaltiu el Senyor:
Que n'és de bo! Perdura eternament el seu amor. *R.*

Lectura segona

1Jn 3,1-2

Veurem Déu tal com és

Lectura de la primera carta de sant Joan:

Estimats, mireu quina prova d'amor ens ha donat el Pare: Déu ens reconeix com a fills seus, i ho som. Per això el món no ens reconeix, com no l'ha reconegut a ell. Sí, estimats: ara ja som fills de Déu, però encara no s'ha manifestat com serem; sabem que quan es manifestarà, serem semblants a ell, perquè el veurem tal com és.

Al·leluia

Jn 10,14

Jo soc el bon pastor, diu el Senyor; jo reconec les meves ovelles, i elles em reconeixen a mi.

Evangelí

Jn 10,11-18

El bon pastor dona la vida per les seves ovelles

Lectura de l'evangelí segons sant Joan:

En aquell temps, Jesús parlà així: «Jo soc el bon pastor. El bon pastor dona la vida per les seves ovelles. El qui no és pastor, sinó que treballa només a jornal, quan veu venir el llop, fuig i abandona les ovelles, perquè no són seves. És que ell només treballa pel jornal i tant se li'n dona, de les ovelles. Llavors

el llop les destrossa o les dispersa. Jo soc el bon pastor. Tal com el Pare em coneix i jo conec el Pare, jo reconec les meves ovelles, i elles em reconeixen a mi, i dono la vida per elles.» Encara tinc altres ovelles, que no són d'aquest ramat. També les he de conduir jo, i faran cas de la meua veu.

Llavors hi haurà un sol ramat amb un sol pastor. El Pare m'estima perquè dono la vida i després la recobro. Ningú no me la pren. Soc jo qui la dono lliurement. Tinc poder de donar-la i de recobrar-la. Aquesta és la missió que he rebut del Pare.»

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC B; FERIAI I)

TEMPS DE PASQUA

(SALTERI: SETMANA 4)

Abril

25. DIUMENGE

Diumenge IV de Pasqua, *Blanc*.
Lectures: Fets 4,8-12 / Salm 117 / 1 Joan 3,1-2 / Joan 10,11-18
SANTORAL: Ania, b.; Calixta, mr.; Marc, evangelista.

26. DILLUNS

Sant Isidor (F), *Blanc*. Lectures: Siràcida 39,8-15 / Salm 118 / Mateu 5,13-16
SANTORAL: Clet, p. i mr.; Marcel·lí, p. i mr.; Pascasi, b.; Rafael Arnaiz Barón, rel.

27. DIMARTS

Mare de Déu de Montserrat (S), *Blanc*. Lectures: Fets 1,12-14 / Salm 86 / Efesis 1,3-6.11-12 / Lluc 1,39-47
SANTORAL: beats Domènec i Gregori, prev.; Toribi de Mogrovejo, b.; Zita, vg.

28. DIMECRES

Fèria, *Blanc*. Lectures: Fets 12,24-13,5 / Salm 66 / Joan 12,44-50. O bé: *Sant Pere Chanel* (ML), *Vermell*; *Sant Lluís Maria Grignon de Mont-*

fort (ML), *Blanc*.

SANTORAL: Cirí, mr.; beat Luquesi, rel.; Prudenci, b.; Valèria, mr.

29. DIJOUS

Santa Caterina de Siena (F), *Blanc*.
Lectures: 1 Joan 1,5-2,2 / Salm 102 / Mateu 11,25-30
SANTORAL: Ramon de Fitero, ab.; Robert, prev.

30. DIVENDRES

Fèria, *Blanc*. Lectures: Fets 13,26-33 / Salm 2 / Joan 14,1-6. O bé: *Sant Pius V* (ML), *Blanc*.
SANTORAL: Amador, Pere i Lluís, mr.; Josep-Benet Cottolengo, prev. i fund.; Sofia, vg. i mr.

Maig

1. DISSABTE

Fèria, *Blanc*. Lectures: Fets 13,44-52 / Salm 97 / Joan 14,7-14. O bé: *Sant Josep obrer* (ML), *Blanc*.
SANTORAL: Aniol, mr.; Jeremies, prof.; Ricard Pampuri, rel.; Segimon, mr.

El Sant 30 ABRIL

Pius V

Al segle XVI l'esclat de la Reforma protestant va obligar l'Església catòlica a celebrar el Concili de Trento. D'aquest esdeveniment en va sortir un catolicisme reforçat i més rigorós en la formació del clergat. Un dels pontífexs que el va aplicar va ser sant Pius V (1504 – 1572).

Tot i ser d'origen noble, de petit Antonio Ghislieri havia treballat de pastor perquè la família s'havia empobrit. De jove va conèixer els dominics i hi va entrar. Ordenat sacerdot a Gènova, va exercir de professor de teologia, de mestre de novicis a diversos convents de l'orde, d'inquisidor, i va ser bisbe de Mondoví, al Piemont. L'any 1566 va ser escollit Papa amb el nom de Pius V, i de seguida es va posar com a tasca l'aplicació de les resolucions del Concili de Trento. Així, va fer obrir seminaris perquè els futurs capellans s'hi formessin de manera reglada, cosa que fins llavors no es feia, i va publicar les noves edicions del breviari, el missal i el catecisme. Personalment, a més, es va preocupar per l'assistència als necessitats: va obrir hospitals a Roma i va fer servir el tresor papal per ajudar els pobres de la ciutat. Va ser canonitzat l'any 1712 per Climent XI.

Pasturar virtualment les ovelles

MERCÈ SOLÉ
(msoletey@gmail.com)

He hagut de pensar-ho dues vegades a l'hora d'escriure el títol: es tracta de pasturar virtualment les ovelles i no pas de pasturar ovelles virtuals. Les ovelles són ben reals i sovint allunyades de la nostra pleta. Algunes perquè no s'hi senten acollides. D'altres perquè no coneixen el Bon Pastor. N'hi ha que pasturen al seu aire. Moltes pateixen perquè no troben sentit a les seves vides o perquè no se senten estimades tal com són, o perquè la seva vida és una gimcana d'obstacles duríssims de passar. Una gran majoria d'aquestes ovelles estan connectades entre elles a les xarxes socials i esdevenen incansablement navegadores en recerca. Sense altra frontera potser que la idiomàtica, la xarxa esdevé un espai emocional de trobada amb amics. També pot ser un lloc hostil, de llenguatge dur, ple de paranys. Però també és el lloc on t'expliquen bé com es fa un pastís, on pots escoltar la música que t'agrada, on t'indiquen com s'arriba a un indret o bé on pots emmirallar-te en l'ovella glamurosa que t'agradaria ser, a banda de comprar, comprar, comprar.

Per això cinc mil milions de persones són usuàries d'internet, cosa que incideix en la nostra manera de comunicar-nos: més rapidesa, brevetat, predomini de la imatge, simultaneïtat, immediatesa i emocions sense fi. I algoritmes soterrats amb finalitats foscament consumistes i potser polí-

tiques. De les moltes conclusions que se'n poden treure, en destacaria dues: el llenguatge comú n'està molt afectat i, per tant, si el llenguatge eclesial no canvia, cada vegada serà més difícil comunicar-nos sobretot amb la gent més jove; i les relacions de veïnatge ja no estan tan marcades per l'espai físic compartit, com per l'espai virtual d'afinitats, un continent amb més de la meitat de la població mundial.

Davant d'aquesta realitat ha sorgit IMisión (<https://imision.org>), un grup de laics, religiosos i preveres, que tenen com a objectiu transmetre l'Evangeli de Jesús a les xarxes. He fet un parell de cursos amb ells. A banda dels coneixements tècnics transmesos, m'ha encantat constatar les seves propostes: evangelitzar no vol dir necessàriament parlar de Jesús, sinó ser-ne testimoni amb autenticitat; el projecte virtual d'evangelització (un blog, un canal de Youtube, un compte d'Instagram, de TikTok o de Facebook) ha d'anar precedit d'un discerniment i acompanyat per una comunitat cristiana; convé vetllar per l'autenticitat més que no pas per l'èxit; alerten d'un ego pujat a força de «likes» i donen consells que em semblen savis per enfrontar l'odi virtual, que sol ser gran i desestabilitzador. Recomanen pregar, escoltar molt i avançar comunitàriament.

Crec que és una crida i un deure ser presents a internet.

Jornada de les Vocacions Natives

DELEGATS I
DELEGADES DE
MISSIONS DE LES
DIÒCESIS AMB SEU
A CATALUNYA

El 25 d'abril, diumenge del Bon Pastor, celebrem la Jornada Mundial per les Vocacions i la Jornada de les Vocacions Natives. Unes jornades lligades per molts punts en comú, que poden resumir-se, tal com ho ha expressat el papa Francesc, en una idea encisadora: «Nosaltres no tenim un producte per vendre, sinó una vida per comunicar.» Un autèntic desafiament per a tots nosaltres.

Dins d'aquest esperit, s'adequa el lema de la Jornada de les Vocacions Natives: «Per a qui soc jo?» Que no és altra cosa que una reflexió en veu alta per a la mateixa comunitat cristiana, més enllà de la resposta personal que s'hagi donat a la invitació de Déu. Tota vocació és una afirmació individual i personal davant d'una crida, però necessita assolir una imprescindible base comunitària. De ben segur que si aquest aspecte comunitari no existeix, la suposada vocació serà una pretensió il·lusòria.

Si manca la comunitat, desapareixerà el sentit de compartir i de servir. S'acabaran vivint realitats individuals aïllades del món real. Emmarcats en aquesta crida missionera, les vocacions a la vida consagrada, religiosa i sacerdotal arreu del món són el més clar reflex d'una manera de veure i viure la fe i la missió. Les comunitats que semblava que només podien viure si rebien des de fora, ara descobrim que són protagonistes a l'hora de donar i compartir. Les vocacions sorgides en les terres de primer anunci de l'Evangeli són les vocacions de tota la comunitat eclesial arreu del món.

Les anomenades vocacions natives, tantes vegades sentides com una realitat llunyana de la vivència de cada dia, entren en el més autèntic reflex de l'experiència religiosa, en el si mateix de l'Església, que, com ens recorda el Concili Vaticà II, «és essencialment missionera». Per això aquestes vocacions es converteixen en les vocacions de tota l'Església.

El material disponible per preparar la celebració d'aquest dia és abundant, ben elaborat, il·luminador i molt ric. Una invitació a conèixer millor l'ànima de la jornada.

EL CONSULTORI

PREGUNTES I RESPOSTES SOBRE
DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan Antoni Mateo

Divina Misericòrdia

És obligatòria la devoció a la Divina Misericòrdia, atès que és fruit d'una revelació privada?

Una cosa és la devoció i una altra, les devocions. La devoció és el lliurament de ment i cor i de tot el nostre ésser a Déu. Pel que fa a la Divina Misericòrdia, cal dir que no es tracta d'un aspecte secundari o marginal de la fe, sinó tot el contrari: es tracta del rostre del Déu únic i vertader que se'ns ha donat a conèixer plenament en Crist. El papa Joan Pau II, a la seva encíclica *Déu ric en misericòrdia*, ensenyava que «Déu ric en misericòrdia és el que Jesucrist ens ha revelat com a Pare; completament, el seu Fill, en Ell mateix, ens ho ha manifestat i ens l'ha donat a conèixer». Propagar la devoció a la Divina Misericòrdia és anunciar aquest Déu que mai no és indiferent i que en Jesucrist ens ofereix el seu perdó més ple. Un Déu que vol que l'estimem i confiïem en Ell i ens acostem a Ell sense por. Misericòrdia és l'amor de Déu a una humanitat ferida pel mal i el pecat i això forma part de les entranyes del cristianisme. La crisi de Déu i de fe que pateix gran part de la nostra civilització té les seves arrels en l'abandonament del Déu misericordiós, fidel a ell mateix i a les seves promeses i que, tot intervenint activament a la nostra vida, du a terme el seu disseny de salvació. La devoció a la Divina Misericòrdia es un mitjà eficaç per fer veure que el nostre Déu no és un Déu distant, sinó proper, un Déu que estima i es fa estimar i que demana la correspondència del nostre amor. No és una «devoció menor». Quan abandonem aquest Déu misericordiós, ens tornem tremendament immiseri-cordiosos.

PER ENVIAR CONSULTES AL DR. MATEO:
elconsultori@hotmail.com
Ap. de correus 121-25620 Tremp (Lleida).

Postals des d'Andalusia

Decàleg d'una família ideal

Fa uns dies, vaig oferir a una parella de nuvis, que es casaran aviat, un «curset prematrimonial exprés», més o menys d'una hora, en el qual vam abordar les pinzellades principals del sagrament del Matrimoni i l'horitzó que s'obre a una família cristiana. Els vaig voler oferir també, particularment, el Decàleg d'una família ideal.

1. Una família ideal, des de la riba de la fe, és la que viu un cristianisme autèntic, basat fortament en l'amor de Déu.
2. Una família ideal cultiva en el seu si «l'amor d'un lliurament generós», en paraules, en obres i en detalls concrets.
3. Una família ideal és la que es converteix en una «veritable escola de virtuts cristianes i de valors humans».
4. Una família ideal és la que posa en pràctica el quart Manament de la Llei de Déu: «Honraràs pare i mare.»
5. Una família ideal és la que afronta amb rigor i encant l'«educació dels seus fills». «Com cal educar els fills?» Sobretot, amb l'exemple.
6. Una família ideal és la que té com a lema: «Passar fent el bé.»
7. Una família ideal és la que busca, en els moments de «desencontre», la «reconciliació immediata».
8. Una família ideal és una «família samaritana», disposada sempre a «guarir ferides i donar escalf al cor».
9. Una família ideal és la que «prega», la que «es dirigeix a Déu», i l'invoca com a Pare de tendresa i bondat.
10. Una família ideal és la que té les portes del seu cor obertes de bat a bat: «Acull, escolta, parla, comprèn i enriqueix.»

ANTONIO GIL
Sacerdot i periodista

Cartes

Una gran eina

Vull agrair l'article publicat a *Catalunya Cristiana* (11 d'abril del 2021) en el qual, en conversa amb l'Eloi Aran, feu referència al programa FEAC de la Fundació d'Escoles Cristianes. Com diu l'article, jo vaig tenir el goig de participar, de la mà de l'Anna Ramis, de la seva gestació, elaboració i participació en els seus primers deu anys de vida.

Vam crear FEAC del no-res, no hi havia res igual. En aquells moments, alguns ens van titllar d'agorarsats (alguns també de llunàtics!) quan vam començar a plantejar, com diu el seu nom: Família Escola Acció Compartida per fer trobades de pares, mares i mestres per parlar de temes que tenim en comú i que ens interessin, realitzant dinàmiques o al voltant d'un cafè. La veritat és que, des de bon començament, va tenir una gran acollida i, del que potser es pensava que era per la novetat, va anar passant a ser una eina d'entesa, de participació i de coneixença mútua.

Com passa el temps, ja té vint anys!

JORDI BREU PAÑELLA
L'Hospitalet de Llobregat

Experiència i coneixement

El pas del temps no té per què significar notablement un deteriorament de la persona, sinó més aviat al contrari. Pel que fa a la capacitat intel·lectual, no li pot anar millor ja que és precisament l'edat la que proporciona experiència i coneixement. I com més anys complim, més n'aprenem perquè l'horitzó

de l'aprenentatge és infinit. Certament, el nostre desenvolupament intel·lectual no té fronteres.

Cal ser positiu i tenir molt clar que, amb el temps, la ment es rejuveneix i, en aquest sentit, crec que la vida ens ofereix multitud d'exemples dels quals crec que fariem bé d'extreure'n una lliçó.

ANNA MARIA MUNTADA BATLLE
Granollers

La llibertat educativa a Europa

La batalla per la defensa de la llibertat d'educació a Espanya ara s'ha traslladat a les institucions europees. La Comissió Europea ha admès a tràmit la sol·licitud d'empara de l'Educació Concertada davant la conculcació dels drets fonamentals que suposa la Llei Celaa. La Comissió estudiarà amb deteniment si la llei educativa del Govern de Sánchez conculca la Carta dels Drets Fonamentals de la Unió Europea.

Es tracta d'avaluar si aquesta llei restringeix l'efectivitat de l'exercici de la llibertat dels pares en educació, principi essencial recollit per la Carta Europea. Aquesta és la primera vegada en la nostra història democràtica en què una llei d'Educació es redacta sense que la comunitat educativa hagi intervingut en el seu debat i elaboració. D'altra banda, el Parlament europeu també ha admès a tràmit una altra denúncia de la plataforma en defensa de l'educació inclusiva per considerar que la LOMLOE discrimina els alumnes d'Educació especial.

DOMINGO MARTÍNEZ MADRID
Burgos

Podeu enviar les cartes a:

redaccio@catalunyacristiana.cat

NORA VELA

Els goigs de sant Jordi, patró de Catalunya

**Cobles e labor
Cavayl r lo Sèyor**

cat d'la preclara D'orde
d'el Principat d'Catba
des pen Artbur Daf
jor gl'ia d'Deu corona
talanista d'la Jonetut ca
e lo mes Dabril d'lany
estapades are a despeses
e Rufell a qual honoz

Dix q lo cel vos confia
la missio mes excel·lent:
Patro d'Canapleria
uetllau p la Patría mia
e per son renaixement.

**el molt alt e gl'ios
Sàct Jordi: aduo**

d'Canayl'ria e Patro
lunya: nonamēt dicta
riera Colomer alama
des e lo Certamēt ca
tholica d'Barcelona
M.D.C.C.LXXXIII
den Antoni Bulbena
able sèyor sō edesades.

A la història e la legēda
ban brodat uostre mantell/
vos han dat fa mellor pēda
ab la ploma e lo cūell.
Des lo Nozt fins a D'itēdia
d'Leuant fins a Ponēt: zc.

A Capadocia nasqueu
d'Linatge palacia/
Donat Patrici s'figureu
Canapler d'Bioclecia:
uostre il·lustre Bezarchia
donauos grā Captenimēt: zc.

Seguiu la ley benehida
d'Jesus crucificat
q'era a Roma perseguida
com lo crim mes depravat.
Vos ab tota valentia
l'abzaheu encontinēt: zc.

Co un salser q'el desbaça
tau mes rames e usanor
nous cristiāns tāpoch no mā
quāt p'ells b'iba mes rigor.
El consell pazlau u dia
e us donazē greu tormēt: zc.

Ant. Bulbena fecit Bortē.

A una roda vos ligaren/
uostres carns uan eiqueixar/
quāt p mort ja uos deixaren
guarit uos uaren trouar:
lo miracle conuētia
tot seguit a molta gent: zc.

Lemperador aleibozes
uos uol conuēce melos/
uos fa ofertes seductores
mes no logra res d'uos.
El temple affiontan u dia
d'el Cessar lo mancamēt: zc.

El no reb l'assiot d'badēs
e al pūct uos mana scapfar:
set angels d'ales danzades
al cel uos uaren puixar.
Jesus Josep e Maria
uos reberen formidēt: zc.

En lo cel uos proclamazē
Patro d'el hō Cavayler/
la spālā q' uos donazen
prou era arma d'el cer.
En lo scut se us imprimia
la Creu roija tzeluzēt: zc.

Altro d'Canapleria
uetllau p la Patría mia
e per sōn renaixement:

Era una gētil Princesa
robadora d'el amor/
e un monstre q' fa faretā
la'n uol captiuar traydor:
Pero uos ab ualentia
ja l'anau escomettēt: zc.

El primer bozn d'la lāça
cau lo mōstre atranessat:
la perge e fa deslīmāça
se l'ēmēna ben ligat:
tot lo poble dalegrā
lauz e paumes na battēt: zc.

Elos alā tēples s'uctuōs
la myler d'Clodoneu/
teniau altars piadosos
des lo Calpe al Prymen:
e don Ramir uos bastia
prop d'Viana u mōumēt: zc.

Aytzen prop d'Bezona
al inuicte L'empeador:
e a Borrell d'Barcelona
tomazen lo sceptre dor:
e al Rey Pere apazetia
uostre imatge resplādēt: zc.

Del ualēt Lō d'Castella/
pel grā Jacme Darago/
foren la guaidora firella
e lo Puig e en lo Dōtgo.
Lo uostre ger com feria
al intinich inclemēt: zc.

Lo cobat d'el puig Venetā
grā renom uos cōquēta/
loide noble d'Montesa
p Patro uos proclama.
Alcozq' Alcoyl Sandia
uos cantā deuotamēt: zc.

Quāt ue labrit e s'corona
ab les roses d'ls jardins
uos festeja Barcelona
mes q' a tots los paladins
Bent d'tota gerarchia
d'liuarla combattēt: zc.

Uetllau pla Patría mia
per la sua Libertat/
per la fe bē azrelada/
per la sàcta Bezmadat.
E si arriuas lo grā Dia
d'liuarla combattēt: zc.

Anno Dñi. M.D.C.C.LXXXIII

Jaume de Voràgina, dominic arquebisbe de Gènova, va escriure cap al 1260 una *Llegenda àuria* amb diverses biografies de sants. Va tenir una gran difusió per tot Europa. Va ser molt traduïda i, parcialment, al català al segle XIII com a *Vides de sants roselloneses*.

Els goigs més antics de sant Jordi prenen la notícia biogràfica d'aquesta obra: són els *Goigs en alabança del gloriós martyr S. Jordi. Patró del Principat de Catalunya* (Girona: Palol, 1680). Canten que el cavaller Jordi, mentre estava a les ordres de l'emperador romà Dioclecià per haver mort un drac que atemorïa les gents, va negar-se a adorar Apol·lo al seu temple, ja que s'havia fet cristià, com també l'emperadriu.

Dioclecià «manà degollarla ab vos», diuen textualment els goigs, per acabar recitant a la tornada: «Puis en lo Cel sou pujat/ a gozar lo etern repòs,/ favoriu est Principat/ Jordi martyr gloriós.»

Per contextualitzar aquest text, cal considerar que el papa Climent IX havia decretat feia pocs anys, el 1667, el 23 d'abril, dia de Sant Jordi, festiu «com lo dia del Sanct Dumenge». El seu patronatge ja era reconegut des del 1456. Potser ara calia recordar-lo i reiterar-lo amb més força, ja que el tractat dels Pirineus s'havia firmat poc abans, el 1659, i terres tan pròximes a Girona, com el comtat del Rosselló i part del de la Cerdanya, havien passat a domini francès.

Exaltació patriòtica

A finals del segle XIX, en plena època modernista i d'exaltació patriòtica, Artur Masriera va redactar unes *Cobles en lahor del molt alt e gloriós Cavayler lo Senyor Sanct Jordi... Patró del Principat de Catalunya* (Barcelona: A. Bulbena, 1885).

Els goigs d'Artur Masriera, una peça d'artesanía.

També s'identifica sant Jordi com a patró dels enamorats

**GOIGS EN LLOANÇA DEL GLORIOS CAVALLER
SANT JORDI**

VENERAT A
DE SANT JOSEP

LA PARROQUIA
DE BADALONA

*Sant Jordi, amb l'espasa blanca,
espargilla el nostre enyor!*

*Sant Jordi!, Sant Jordi!, deia
dels almoigadors el crist.
En les batalles se us veia
paladi com mai ardi.
Sarraïns que us feien nosa
combatieu amb furor.*

*Sant Jordi, amb l'espasa blanca,
espargilla el nostre enyor!*

*Oi més la fersa colpeja
— ai, princesa d'Orient! —
Ara, oh marit, ocullieu
nostra terra, nostra gent.
Qui no ens val cap bé, no goia
lluït amb ell pel seu fulgor!*

*Sant Jordi, amb l'espasa blanca,
espargilla el nostre enyor!*

*Caigué Jordi en la tortura
pel malvat rei Dacià.
Més de tot martiri sua
fins que Déu el va cridar.
Si ja no temeu cap cosa,
us farem un prec sonar:*

*L'any mil-tenta-dos s'obria,
ple de glòria i el més gran,
un temple a Santa Maria:
un primer altar vos hi fan;
l'Abat Oliba us hi posa
i Ripoll vos ret honor.*

*Sant Jordi, amb l'espasa blanca,
espargilla el nostre enyor!*

*Catalunya, la primera,
us invoca piamen.
I confort que en l'espera
ens sigueu sempre amaten.
En la vostra fe reposa
tot el nostre humil candor.*

*Sant Jordi, amb l'espasa blanca,
espargilla el nostre enyor!*

*Per l'abril, que alegre arriba,
Vós veniu ben arçonat.
Cavaller amb bandera antiga
— creu de sang en blanc combat —
Si ens porteu la bella rosa,
bé ens deureu portar l'amor!*

*Sant Jordi, amb l'espasa blanca,
espargilla el nostre enyor!*

Text: Clementina Arderiu Xilografia: A. Gelabert (Col. Pipó Rosell, d'Igualada) Música: Mn. F. de P. Baldelló, prev.

Pasat i devot.

Sant Jordi amb l'espa- sa blan- ca, es- par- pi- legi nas- treu- nyer.

Sant

Jor- di, Sant Jor- di, de- la, dels al- mo- ga- vers al crist, en les ba- les sega ve- la, pa- la-

- di, com mai, or- dit. Sa- rra- ins queu fe- ten no- sa com- ba- li- eu amb fu- roc.

Vl. Pregueu per nosaltres, Sant Jordi. Rl. Perquè ens fem dignes de les promeses de Crist.

Preguem

Sant Jordi commemorat a Catalunya entre fumeres d'encens i escampadissa de roses. Vós qui occint el drac, sostinguéreu la vila del tribut ominós i preservàreu de maculació la princesa, conseqüiu-nos del Senyor Déu Omnipotent, la gràcia de que perdurin incolums la pietat cristiana de nostra nissaga i l'odor catalanesca de nostra religió. Per Jesucrist Senyor Nostre, Pastor provident de l'Església Catòlica i de les múltiples nacionalitats, qui amb el Pare i el Paraclet viu i regna per sempiternes dècades. Així sia.

Edició commemorativa dels goigs del nostre patró Sant Jordi, solemnitzant la joiosa Constitució del Parlament de Catalunya, el 10 d'abril del 1980. Que aquesta represa sigui el camí que duguí a l'entesa de tots els catalans.

Edició autoritzada per Torrell de Reus.

Badalona, Festes de Maig de l'any 1980

1.a Edició, abril 1964; 2.a Edició, abril 1965; 3.a Edició, Revista de Badalona, Festes de Maig de l'any 1980; 4.a Edició, Amics dels Goigs; 5.a Edició, Sèrie numerada del n.º 1 al 100 acolorida a mà per Mercè Benevent

Dipòsit Legal: B. 24513-1978 N2 00061 Novell de Badalona

Goigs dedicats a sant Jordi, escrits per Clementina Arderiu.

Van resultar premiades en un certamen catalanista de la Joven-tut Catholica de Barcelona l'any anterior i publicades en forma de goigs i amb un disseny espectacular: «L'art, la història e la llegenda/ han broydat vostre mantell», comencen cantant i, a partir d'aquí, són una exclamació entusiasta, vers rere vers, que acaben im-plorant sant Jordi: «Patró de Ca-vayleria/ vetllau per la Patria mia/ e per son renaixement.» Van tenir un gran èxit i han estat reeditats sovint musicats per Joan Salvat. Recentment, a Terrassa trobem una estampació del 2014 feta per un agrupament d'escoltes.

A començaments del segle XX

es van multiplicar els goigs de redacció diferent dedicats al patró de Catalunya. Poetes reconeguts van voler respondre sol·licituds de peticions d'entitats diverses, o a la pròpia inspiració, i van redactar sentides estrofes.

És el cas del prevere Bartomeu Barceló, que va escriure *A Sant Jordi: Goigs patriòtics* (Perpinyà: Tip. La Veu de l'Empordà de Figueres, 1932) i va voler participar, amb aquesta composició en forma de goigs, en un certamen poètic. Publicats amb un gravat de l'Arxiu Mas, l'entrada exclamava: «Cavaller del sant Roser/ que l'amor ens enrosera; -Beneiu nostra senyera/ i arboreu la nostra Fe.»

L'any 1964 Francesc Baldelló, fundador dels Amics dels Goigs barcelonins i reconegut musicò-leg, va voler retre també el seu homenatge a sant Jordi. Sobre el text d'uns goigs escrits per Clementina Arderiu, va compondre un acompanyament melòdic que va publicar en un tiratge especial de goigs acompanyats per un magnífic gravat d'Antoni Gelabert.

La lletra de la poetessa, una de les poques dones que han escrit lletres de goigs, d'una tonalitat molt lírica, recreava el mite del cavaller difós des de feia segles, per acabar pregant-li: «Si ens porteu la bella rosa,/ bé ens deureu portar l'amor!» I la parròquia de sant Josep de Badalona va reeditar aquests versos fins al 1980.

Entitats civils com palaus, ajuntaments o centres cívics, entre moltes altres, han volgut dedicar

CERTIFICATS MÈDICS CARNET DE CONDUIR NÀUTICA I ARMES

CENTRE MÈDIC PLAÇA MOLINA

DR. RAFAEL SOLANAS ANGLADA

- COTXE, MOTO I CICLOMOTOR • PSICOTÈCNICS
- LLICÈNCIA D'ARMES • LABORALS I ESCOLARS • NÀUTICA

LABORABLES

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h

Les persones que es presentin amb un exemplar de Catalunya Cristiana tindran un descompte

de 20 euros

www.centromedicoplazamolina.es

INFORMEU-VOS-EN: Tel. 932 188 826 - Mòbil: 639 474 741
c/ Balmes, 281, entr. 2n - 08006 Barcelona

GOIGS DE SANT JORDI DE LA CAPELLA DE LA DIPUTACIÓ DE BARCELONA

Ferm en vostra minyonia,
Lydda fou vostre bressol,
però us desvetlleu un dia
a l'escalf d'un millor sol.
Deixeble de Crist, paisatge
que respira un nou voler.
Sant Jordi, deu-nos coratge
i enfortiu-nos en la fe.

Combatent de fe i espasa,
coratjós i mai no trist,
vostre cor, fet una brasa,
sap vessar la sang per Crist.
Nicomèdia és estatge
de la sang d'un alt valer.
Sant Jordi, deu-nos coratge
i enfortiu-nos en la fe.

Vostra fama arreu avança
d'Orient vers Occident.
Símbol de la vostra llança:
sou de Crist ferm combatent.
Contra malvat i carnatge
lluïteu a més no poder.
Sant Jordi, deu-nos coratge
i enfortiu-nos en la fe.

Barcelona, ran de l'ona,
bé confia en vostre ajut.
Per amor tota ella es dona
a l'ombra de vostre escut.
I us ret cada any homenatge
i d'amor el cor replè.
Sant Jordi, deu-nos coratge
i enfortiu-nos en la fe.

La capella, amb llam de vida,
fou pujada, com dolç pont,
amb amor i feta a mida
pel geni d'En Marc Safont.
Joia i testimoniatge,
gòtic pur, florit i ple.
Sant Jordi, deu-nos coratge
i enfortiu-nos en la fe.

Aquí obriu la meravella
del braó de vostre nom
i l'ombra de la capella
acull el cor de tothom.
Venim com en romiatge
i invoquem vostra mercè.
Sant Jordi, deu-nos coratge
i enfortiu-nos en la fe.

V. Pregueu per nosaltres, Sant Jordi.
R. Perquè ens fem dignes de les promeses de Crist.

PREGUEM. Glorifiquem, Senyor, el vostre poder i us preguem
humilment que, així com sant Jordi va ser imitador
de la vostra passió, sigui també protector de la nostra
feblesa. Per Crist, Senyor nostre. Amén.

Entrada

Combatent de Crist, imatge
de l'amor, amb el cor ple:
Sant Jordi, deu-nos coratge
i enfortiu-nos en la fe.

Tornada

Sigueu Vós nostre guiatge
contra el món rebel i obscè.
Sant Jordi, deu-nos coratge
i enfortiu-nos en la fe.

Bell davant té l'alegria,
com un dolç, íntim recés,
fira de roses del dia,
el pati dels tarongers.
Ben acollidor el paratge:
el sol hi toca de ple.
Sant Jordi, deu-nos coratge
i enfortiu-nos en la fe.

Honor de la nostra terra.
Catalunya i Aragó,
Portugal i Anglaterra
us tenen per llur Patró.
O altíssim patronatge!
Prou us reten llur voler.
Sant Jordi, deu-nos coratge
i enfortiu-nos en la fe.

Per l'abril canta l'alisa
i es desperten els sentits.
És la festa de la rosa
que es fa flama en nostres dits.
I en el pit, com nuviatge,
repreu la fe nou alè.
Sant Jordi, deu-nos coratge
i enfortiu-nos en la fe.

Sou Patró de Catalunya.
Retorneu-li el nou esclat.
El cor que no se n'allunya
troba en Vós la llibertat.
Cavaller de l'alt llinatge,
lleï de sang, el front serè.
Sant Jordi, deu-nos coratge
i enfortiu-nos en la fe.

Sigueu Vós aquella flama
que il·lumina cor i llar.
Presidiu el panorama
entre muntanya i la mar.
Servent de Déu, sou missatge
d'un amor que no té fre.
Sant Jordi, deu-nos coratge
i enfortiu-nos en la fe.

Som l'estol que estima i lluita
contra pecat i afalac.
Atúiu, oh sant!, la fruita
del mal esperit —el drac.
Sigueu el nostre heretatge.
Amb Vós el drac no hi pot rè.
Sant Jordi, deu-nos coratge
i enfortiu-nos en la fe.

les seves llaors al sant. Diverses i excel·lents edicions recordant l'escultura que presideix la capella de Sant Jordi del Palau de la Generalitat han estat impreses i decorades. Mn. Pere Ribot escriu en una d'elles: «La capella, amb llum de vida,/ fou pujada, com dolç pont;/ amb amor i feta a mida/ pel geni d'En Marc Safont.» És una edició del 1976, presidida per la imatge en plata del segle XV i acompanyada de la partitura completa de Lluís Millet.

Dissenys moderns

Les associacions gogistes han publicat puntualment els seus exemplars rivalitzant en dissenys moderns i acompanyats recentment amb lletres actualitzades. Un exemple podria ser el que escriu Lo Gaiter del Calders el 2014: «Sant Jordi, foteu-li canya,/ que aquest drac és poderós./ Sant Jordi mateu l'aranya / i si convé també l'ós.» Un grup cultural, amb el nom d'Amics de Sant Jordi, va projectar també la seva activitat, editant goigs al seu patró des de l'any 1989.

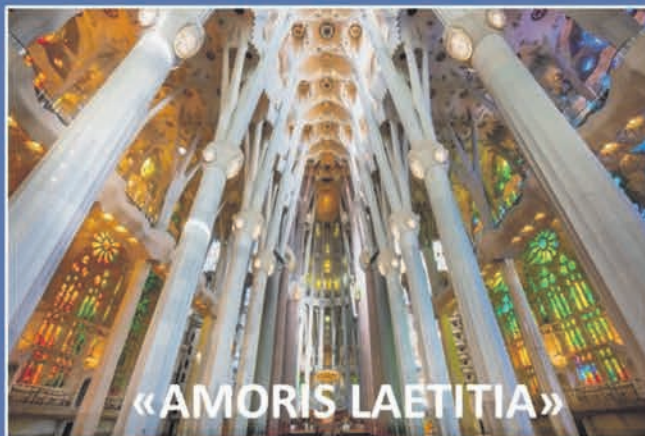
Eren exemplars magníficament presentats, numerats, amb autors, il·lustradors i músics reconeguts, i impresos en papers de diferents qualitats que, fins al 2007, els integrants oferien com a present de bibliòfil a amics i coneguts per recordar la festivitat del sant. Firmes com les de Joan Roig, Odiló M. Planàs o Josep M. Subirachs poden trobar-se als seus fulls.

Són més de tres segles de goigs de sant Jordi impresos sense parar ni defallir. L'any 1926 s'instituïa que el 23 d'abril es recordaria també com a Dia del Llibre, en coincidir amb el de la mort de Cervantes i de Shakespeare. El costum d'intercanviar-se un llibre i una rosa entre amics en aquesta jornada va fer que s'identifiqués sant Jordi com a patró també dels enamorats.

I és com es llegeix al títol dels *Goigs a llaor de Sant Jordi, patró de Catalunya i dels enamorats* (Barcelona: Imp. Gesmax, 2004). Josep M. de Sagarra ja havia escrit el 1916: «Sant Jordi duu una rosa mig desclosa/ pintada de vermell i de neguit./ Catalunya és el nom d'aquesta rosa/ i Sant Jordi la porta sobre el pit.»

Durant més de tres segles s'han imprès goigs de sant Jordi sense parar ni defallir

Uns goigs del 1976 compten amb lletra de Mn. Pere Ribot.

7

CAPÍTOL SEGON

QUINA ÉS LA REALITAT DE LES FAMÍLIES I QUINS DESAFIAMENTS HAN D'AFRONTAR

LA REALITAT ACTUAL DE LA FAMÍLIA és motiu de preocupació

Les circumstàncies que han conduït a situacions familiars que no podíem imaginar fa unes quantes dècades són moltes i molt diverses.

No obstant això, no podem generalitzar. Aquestes situacions tenen una necessària relació amb els canvis culturals, el desenvolupament econòmic, l'assoliment d'un nivell de benestar que abans només era a l'abast de poques persones, i el progrés social en general; sense oblidar el desenvolupament tecnològic en tots els aspectes de la vida, sobretot en els poderosos mitjans de comunicació social, etc.

La qüestió de la família ha estat analitzada des de perspectives molt diverses, i no totes les estadístiques mereixen la mateixa confiança. Recordem com Francesc ha plantejat aquesta qüestió.

«El benestar de la família és decisiu per al futur del món i de l'Església. Les anàlisis que s'han fet sobre el matrimoni i la família, i sobre les seves dificultats i els desafiaments actuals, són incomputables.

Val la pena prestar atenció a les realitats concretes, perquè "les exigències i crides de l'Esperit Sant ressonen en els esdeveniments de la història", a través dels quals "l'Església pot ser guiada a una comprensió més profunda de l'inesgotable misteri del **matrimoni** i la **família**" (sant Joan Pau II)» (AL 31).

Per això, ens cal ser molt curosos quan valorarem les diverses situacions en què avui es troben els matrimonis i les famílies. En efecte, una mateixa situació pot ser analitzada des de perspectives molt diferents, segons els principis i els criteris aplicats per uns i altres, i segons la manera de pensar de cadascú.

Encara que tots podrem estar d'acord a afirmar que «el benestar de la família és decisiu per al futur del món i de l'Església», no tots coincidirem a l'hora de definir què entenem avui per *benestar*.

Potser és cert que el nivell de benestar d'una família augmentarà pel sol fet que el pare i la mare hagin aconseguit unes feines estables i ben retribuïdes; també

és cert que els diners poden solucionar molts problemes, però alhora poden crear-ne d'altres que són molt més greus i de més transcendència.

D'altra banda, avui no tots compartim el mateix concepte de *família*, en la mesura que l'amor conjugal no és concebut de la mateixa manera per part de tothom; ni els fills signifiquen el mateix per a tots els pares. Són només dos aspectes que podem considerar fonamentals en tota família.

«Fidels als ensenyaments de Crist, observem la realitat de la família en tota la seva complexitat, amb les seves llums i les seves ombres. **Els canvis antropològics i culturals influeixen en tots els aspectes de la vida i requereixen un estudi analític diversificat.**

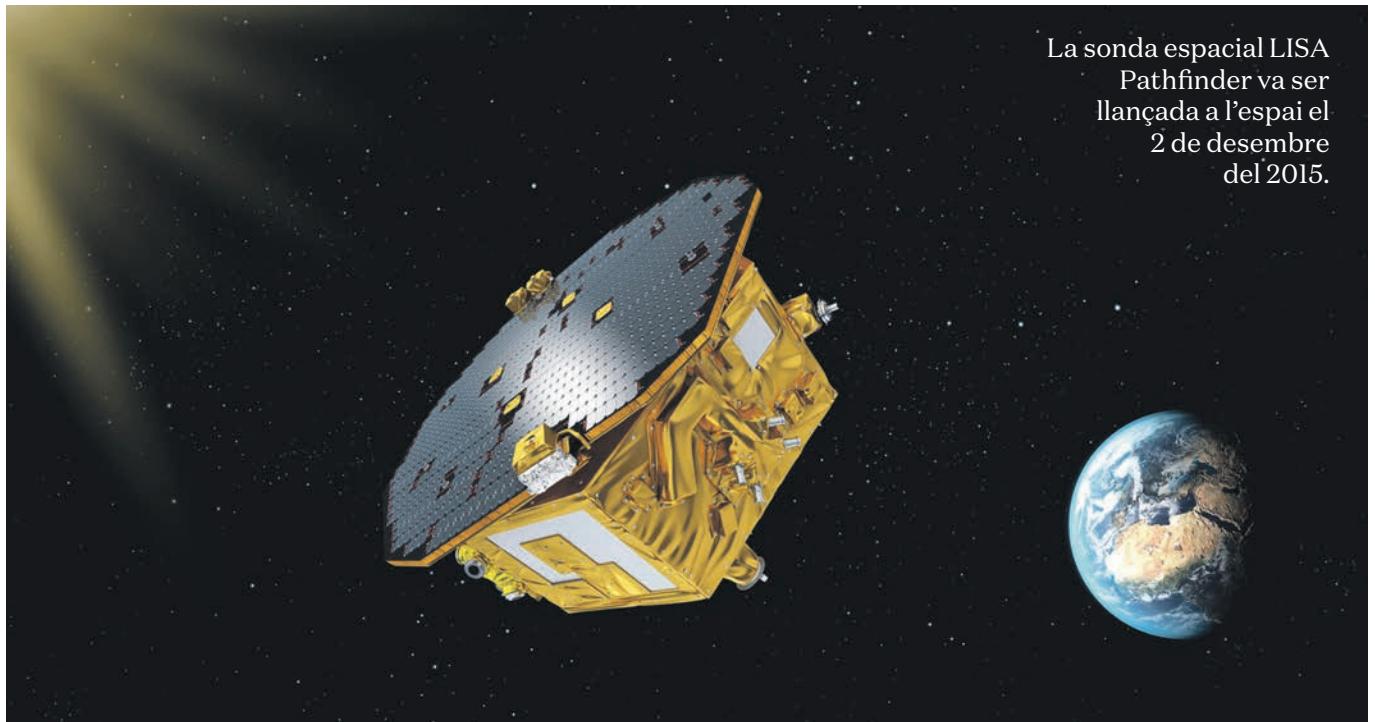
Ja fa algunes dècades (1979), els bisbes d'Espanya van reconèixer que les famílies havien aconseguit gaudir de més espais de llibertat, gràcies a un repartiment més equitatiu de càrregues, responsabilitats i tasques; l'augment de la comunicació personal entre els esposos havia contribuït a humanitzar la convivència familiar. En aquest context van poder afirmar: **“Ni la societat en què vivim ni aquella vers la qual avancem permeten la pervivència acrítica de formes i models del passat”.**

Avui les tendències dels canvis antropològics i culturals comporten que els individus, en la seva vida personal i familiar, rebin menys ajuda de les organitzacions socials que en el passat» (AL 32).

Aquest breu comentari pot suscitar una qüestió gens irrellevant: de quin model de família ens parlarà el papa Francesc en els propers capítols de la seva exhortació apostòlica? De quin model antropològic i cultural dependrà aquest *nou* model de família?

I després, una pregunta encara més comprometedora: en quina situació es troba la meua pròpia família, i amb quines actituds em dispenso a preparar el seu futur?

- **Quin model de família volem construir per als nostres fills? Ens ho hem plantejat?**
- **Quins aspectes del *benestar familiar* no depenen només de la capacitat dels membres que la formem, sinó que estan sotmesos als vaivens socials i polítics? Com reaccionarem davant d'aquesta realitat?**

La sonda espacial LISA Pathfinder va ser llançada a l'espai el 2 de desembre del 2015.

ACTUALITATS CIENTÍFIQUES

La detecció de les ones gravitacionals va progressant

Es tracta de comprovar una predicció d'Einstein que, en la teoria de la relativitat generalitzada, afirmava l'existència d'aquesta mena d'ones. Segons ell, una acceleració intensa d'un camp gravitatori ha de produir ones en l'espai (o, millor dit, en l'espai-temps, segons la seva concepció del cosmos) que es propaguen a la velocitat de la llum. L'amplitud d'aquestes ones és sempre molt petita, de l'ordre del diàmetre d'un àtom. El mateix Einstein no creia pas, segons sembla, que algun dia es poguessin detectar. Pel que fa a les causes productores d'acceleració intensa de gravetat, s'hi assenyalaren: el sistema binari de dos forats negres o de dues estrelles neutròniques, l'esfondrament d'una supernova que es fa forat negre, el xoc de dos astres molt massius...

Per difícil que sigui detectar aquestes ones, hi hagué qui ho cregué possible i es fundà el 1992 a Amèrica el projecte LIGO (Laser Interferometer Gravitation wave Observatory), el qual, a base d'interferometria amb làser, semblava que es podria aconseguir. S'hi esmerçaren 365 milions de dòlars. La cosa havia tingut un al·licient quan el 1975 es veié que l'única explicació plausible del fet detectat que el sistema binari de dos forats negres —objecte PSR B1913+16— perdia energia era que l'emetia en forma d'ones gravitacionals (els que ho descobriren reberen el premi Nobel

de Física el 1993). El LIGO consta de dos observatoris separats 3.000 km, l'un a Louisiana i l'altre a Washington, constituïts tots dos a base de dos tubs, amb el buit fet a dins, d'1,2 metres de diàmetre i de 9 km de llargada, units per l'extrem en perpendicular.

La primera detecció del LIGO que es pogué considerar segura va ser l'11 de febrer del 2016: l'esfondrament d'una estrella que originà un forat negre, a 1.300 milions d'anys llum. I n'han seguit d'altres. Però els europeus (European Space Agency) també hi han volgut intervenir. I ho han fet d'una altra manera: amb una sonda espacial que porta una altra mena de detector, la LISA Pathfinder, llançada a l'espai el 2 de desembre del 2015 i posada el juliol del 2017 en òrbita cementiri, és a dir, en un punt en què les dues gravetats de Terra i Sol es compensen (punt de Lagrange) i l'artefacte es pot mantenir fix. Porta tres cubs d'or i platí en caiguda lliure, suspesos sense ser afectats per la gravetat, separats 46 mil·límetres. Només una ona gravitatòria els pot somoure. L'èxit ha estat total i ara això obre la porta a fer l'observatori que havien pensat. Constarà de tres naus similars situades en punts de Lagrange, cosa que comportarà una distància entre elles de milions de quilòmetres i facilitarà la detecció d'ones gravitacionals molt més dèbils que les que fins ara ha pogut captar el LIGO. No cal dir que els desitgem tot l'èxit!

FRANCESC NICOLAU
Professor emèrit de la Facultat
de Filosofia de Catalunya

**FRA VALENTÍ SERRA
DE MANRESA**
Arxiver dels Caputxins

TRADICIONS REMEIERES

Els ceballots i els calçots

Calçot, o ceballot, inicialment, era el terme usat per referir-se al lluc d'una ceba grillada que, una volta plantada a terra, s'anava calçant fins que el grill, cobert per la terra, assolía una alçada adient per poder collir aquest grill, o ceballot, i menjar-lo amanit. Actualment, quan parlem de «calçots», ens referim a una varietat de ceba blanca que a finals del segle XIX es començà a conrear a Valls i a les poblacions del Camp de Tarragona. El calçot és un tipus de ceba blanca, de gust suau (força semblant al del porro), molt tendra i poc bulbosa que, a mesura que creix, talment es tractés d'un ceballot, es va calçant amb terra fins que arriba a uns dos pams. Aquesta hortalissa té nombroses propietats nutritives, agraciada amb fibra, amb nombroses vitamines i amb minerals, com ara coure, calci, potassi i ferro, i amb una gran capacitat depurativa i antioxidant.

En temps recents s'han incentivat les «calçotades», uns àpats populars que consisteixen en coure els calçots damunt de brases de sarments fins que suen i, quan els calçots queden escalivats, llavors es pelen i estan a punt per ser menjats sucats amb

romesco. La salsa romesco és originària de les comarques tarragonines i sembla que ja es preparava en el llunyà segle XV, amb alls picats, julivert, oli i vinagre. En alguns indrets (especialment a la rodalia de Vilafranca del Penedès), en comptes de romesco fan una salsa que anomenen *xatonada*, i que se sol elaborar amb nyores (pebrots picants), alls, ametlles i avellanes torrades, oli d'oli-va, vinagre, sal, pa fregit i encara un bocí de bitxo; picat al morter fins que tot quedi ben lligat.

Alguns estudiosos de la gastronomia s'han fixat en unes pintures murals del segle III, descobertes a Hongria, on es percep clarament la figura d'un home menjant *porrus capitatus* (equivalent als actuals calçots), amb la típica posició de la mà alçada, mirant al cel, i introduint el calçot a la boca després d'haver-lo sucats amb una salsa de color ataronjat. Si Déu vol, a l'article vinent us vull parlar de les nombroses propietats gastronòmiques i remeieres de la trumfa o patata.

El calçot té nombroses propietats nutritives i una gran capacitat depurativa i antioxidant.

CARMINA TARÍN

A solas contigo, mi Amor
 Fonte-Monte Carmelo, 2021,
 110 pàg.

L'apassionada història d'amor d'una ànima seduïda per Déu mostrada al llarg d'aquestes pregàries amb sorprenent sinceritat i frescor. Emocions profundes, somriures, veneració, passió, complicitat... i moments de foscor. Conté pròlegs de Xavier Melloni, s.j. i de Viqui Molins, s.t.j.

JOSEP MARIA RÀFOLS CABRISSES

La increíble historia del bisbe Irurita
 Editorial Base, 2021, 169 pàg.

Quan el 1936 una multitud de revolucionaris va assaltar el Palau Episcopal, Irurita va fugir disfressat i va viure ocult durant quatre mesos a pocs metres del Palau de la Generalitat. Acabada la guerra, un cadàver trobat en una fossa comuna va ser identificat com el del bisbe i portat en processó solemne fins a la catedral de Barcelona on va ser enterrat.

AUTORS DIVERSOS

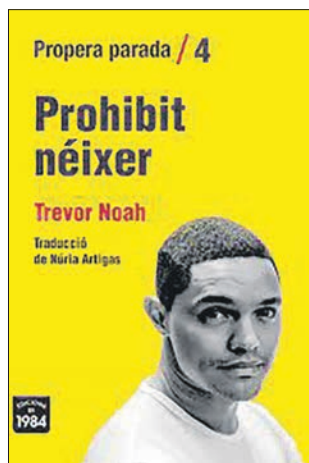
Repensar l'economia a partir de la pandèmia
 Claret, 2021, 94 pàg.

El canvi de l'economia que exigeix el Sant Pare requereix també un canvi en la nostra comprensió del món material en què vivim. El nostre model econòmic està molt lligat a què entenem per riquesa i en com entenem què és allò que ens fa veritablement rics.

Las recetas verdes de MasterChef
 Espasa, 2021, 200 pàg.

En aquest llibre trobareu plats elaborats amb una gran varietat de productes de temporada. Setanta receptes sorprenents i creatives perquè les protagonistes indiscutibles dels vostres menús siguin les verdures, les hortalisses, les arrels, les fulles, les flors i els llegums. Perquè el que és saludable també és divertit.

TREVOR NOAH

Prohibit néixer
 Edicions de 1984, 2021, 334 pàg.

Un nen criat en un règim opressiu que no encaixa enlloc i que es veu obligat a fingir que no és fill dels seus pares. El seu mestissatge desafia les lleis sud-africanes i posa en relleu les absurtitats i les incoherències d'un sistema obsessionat pel color de la pell. Però aquesta és també la història d'una mare rebel que lluita per donar un futur millor al seu fill.

MARTHA HALL KELLY

Las rosas olvidadas
 Maeva, 2021, 528 pàg.

El destí de tres dones extraordinàries queda unit entre Sant Petersburg, París i Nova York sota l'ombra de la Primera Guerra Mundial i la Revolució bolxevic. Tres dones indomables, Sofya Stréshnev, Eliza Ferriday i Varinka, que triomfen sobre les dificultats i que donen vida a una època històrica complexa i turbulenta.

CRÍTICA DE CINEMA

JOSAN MONTULL
Salesià

NOTICIAS DEL GRAN MUNDO

INTÈRPRETS: Tom Hanks, Helena Zengel, Neil Sandilands, Elisabeth Marvel, entre altres
MÚSICA: James Newton Howard
Western. Drama
Estats Units
118 minuts

Buscant una llar

Paul Greengrass, director que filma amb una contundència explosiva els films d'acció, regala un western esplèndid, clàssic i rodat amb un pols extraordinari.

Cinc anys després del final de la Guerra Civil nord-americana, el capità Jefferson Kyle Kidd (Tom Hanks), veterà de tres guerres, viatja de ciutat en ciutat explicant notícies, parlant de presidents i reines, de lluites glorioses, catàstrofes devastadores i aventures apassionants que tenen lloc en qualsevol racó del món. Un dia, a les planúries de Texas, el capità coneix la Johanna, una nena de deu anys segrestada sis anys enrere per la tribu Kiowa, i que durant aquest temps ha estat educada com un d'ells. La Johanna, contra la seva voluntat, ha d'anar a viure a casa dels seus oncles, un lloc hostil i desconegut per a ella. El capità Kidd accepta entregar la nena als seus tutors legals. Durant el viatge, tots dos recorreran centenars de quilòmetres a través d'una natura inhòspita i s'hauran d'enfrontar a grans dificultats, humanes i naturals, a la recerca d'un lloc al qual puguin anomenar «llar».

Greengrass ha fet una pel·lícula amb vocació de clàssic, que recorda els clàssics. Els paisatges amplis i lluminosos del desert contrasten amb les nits plujoses i fosques de les ciutats en les quals el capità Kyle Kidd desgrana les seves històries amb l'afany de tornar l'esperança a éssers humans submergits en l'amargura i

l'absurd. Però també el capità, no només la nena rescatada, necessita altres horitzons, tots dos necessiten un lloc on trobar-se. En aquest sentit, la recerca de referències familiars en els amplis paisatges del desert es converteix també en una recerca interior per reconciliar-se amb els fantasmes del passat i trobar una llar en la qual sentir-se estimat.

Enmig de la immensitat del paisatge apareix un gegantí Tom Hanks, amb una actuació superba, que dona vida a una persona amb una carcassa ètica excel·lent, dotat de conviccions i d'una grandesa moral aclaparadora. La nena Helena Zengel el secunda admirablement amb una actuació formidable. La seva mirada expressa la necessitat commovedora de sentir-se acollida enmig de la por i de l'infern.

Amb una banda sonora extraordinària i una fotografia magnífica, *Noticias del gran mundo* és una pel·lícula moral per excel·lència. Totes les perversions que apareixen al film són tristament actuals: el racisme, el masclisme, l'exclusió, el rebuig dels immigrants, la ineptitud de l'Administració, el menyspreu de la família...

Però tot té solució, ens diu Greengrass, quan l'ésser humà es compromet des de l'amor per l'acollida dels més febles. Tots estem necessitats de bones notícies... tots estem convidats a ser bona notícia. Un gran missatge, un gran western, una gran pel·lícula.

AMB BON HUMOR

CRÍTICA LITERÀRIA

ROSA M. BOIXAREU
Biblista

Radiografia d'un lloc, d'un temps

AMOS OZ

Una historia de amor y oscuridad
(traduït de l'hebreu per Raquel García Lozano)
Siruela, 2016, 644 pàg.

Una obra mestra, de no fàcil lectura, que demana un cert coneixement sobre el judaisme per poder captar tot el que l'autor hi aboca. Amb anades i vingudes de davant cap enrere en el relat (construeix una mena de trenca-closques amb els personatges i les seves situacions, abastant gairebé cent anys d'història familiar), amb aventures filològiques que poden pesar una mica en la lectura, però és fantàstic llegir-lo, sense pressa en un context de silenci (com deia G. Steiner).

Un relat autobiogràfic, la descripció de la intimitat familiar, que abasta des de la seva infància i joventut a Jerusalem i el quibuts d'Hulda fins a la fi del mandat britànic. Una narració intimista on convergeixen els records familiars, la societat on viu i la situació política a cavall de la gestió britànica del territori, i el conflicte latent que esclata arran de la proclamació de l'Estat d'Israel: l'horror es fa present.

A la meua manera de veure, Oz incideix en els records familiars marcats per unes mancances importants tant seves com dels seus semblants: persones amb un alt nivell cultural (el pare parla setze idiomes, la mare quatre o cinc i en llegeix més), amb una formació d'alta qualitat, immigrants jueus de l'Europa de l'Est a Israel, viuen en l'obscuritat de les privacions amb unes normes de comportament estrictes, limitadores, somiadors encastats en el món de la literalitat del relat bíblic. Tot això es veu agreujat per la situació política, per un projecte de present que porta a enfrontaments amb propis i estranys.

La figura de la mare, per exemple, encarna el dualisme amor/obscuritat: encaixonada en un ambient llòbrec, semblantment als seus congèneres, genera un trastorn patològic que la porta al suïcidi; la veig com una figura tràgica. La mare encarna sentiments d'amor, por, distanciament, oblit: de llum i ombres; si poguéssim llegir la descripció de les seves vivències... És la imatge de la solitud humana viscuda a l'extrem. Ben real.

RAUXA

A la recerca del perdó

El nostre món no creu que l'home pugui ser transformat pel bé. Per a la humanitat contemporània el crim d'algú és la prova fefaent de la maldat intrínseca de la persona que el comet. Més encara, aquella falta es converteix en el segell d'identitat de la persona, i s'arrossega la resta de la vida. Als ulls del món, la vida d'aquella persona ha deixat de ser polièdrica, complexa i paradoxal, per acabar reduïda a un sol i únic aspecte, el més fosc que té. D'aquesta manera, declarant-lo oficialment impur, el separem de la nostra existència i així ja no ens pot tacar. El perdó es torna inquietant, una feblesa sospitosa de col·laboracionisme. És més còmode pensar que l'assassí, el violador, el terrorista, el corrupte, el traficant, el pederasta, el lladre o el genocida sempre queden de l'altra banda, que no tenen res a veure amb nosaltres. Per al malvat, la més dura intransigència; per a nosaltres mateixos, la més alta comprensió misericordiosa. Com més l'enfonsem, més nosaltres ens encimbellem.

Quan creiem que l'home no es pot deslliurar del seu crim, que no hi ha remissió possible, és quan es demanen penes ben exemplars per als criminals, i es reclama la pena de mort; o quan per una paraula equivocada, per una sola mentida, o, simplement, per una opinió considerada heterodoxa, es difama públicament una persona fins a defenestrar-la. El judici és ràpid, a la vista de tothom i la sentència invariablement i unànimement condemnatòria. Qui la fa la paga. Després de 2.500 anys de filosofia occidental, i de 2.000 de cristianisme, aquest és el criteri pel qual ens regim.

EDUARD BRUFAU

Agenda

Barcelona

CAPUTXINS

El **dimarts 27 d'abril**, a les 19.00, pregària, música i silenci als Caputxins de Sarrià de Barcelona.

INTERIORITAT

El **dijous 29 d'abril**, a les 19.30, taller-escola de pregària al Casal Don Bosco. Més informació: tel. 934 291 803.

CRISTIANISME I JUSTÍCIA

El **divendres 30 d'abril**, a les 19.00, cicle de cinema Ignasi Salvat amb la pel·lícula *Sorry we missed you*. Més informació: tel. 933 172 338.

NOVAHUMANITAS

El **cap de setmana 15 i 16 de maig**, formació humana en línia *Les meves relacions afectives* amb Josep Font. Més informació: tel. 616 164 006.

Lleida

PASTORAL OBRERA

El **dissabte 1 de maig**, a les 10.00, eucaristia de la Pastoral Obrera presidida pel bisbe Salvador Giménez a la parròquia del Pilar de Lleida.

Sant Feliu de Llobregat

MARE DE DÉU DE MONTSERRAT

El **dimarts 27 d'abril**, a les 19.00, el bisbe Agustí Cortés presideix l'eucaristia en la solemnitat de la Mare de Déu de Montserrat a la catedral de Sant Feliu.

PREGÀRIA

El **dijous 29 d'abril**, a les 19.00, pregària vocacional presidida pel bisbe Agustí Cortés a la capella de la Casa de l'Església (c/ Armenteres, 35 – Sant Feliu de Llobregat).

24 FESTIVAL DE MÚSICA CLÀSSICA I TRADICIONAL

El **divendres 30 d'abril**, a les 20.30, a l'església de Santa Magdalena

d'Esplugues de Llobregat, concert *Diàlegs entre G. F. Händel i A. Vivaldi* amb l'Orquestra de Cambra Tres Nacions. Reserves: WhatsApp 629 966 453.

Tarragona

VOCACIONS

El **diumenge 25 d'abril**, a les 19.00, vetlla diocesana de pregària per les vocacions a la catedral de Tarragona.

CATALONIA SACRA

El **divendres 30 d'abril**, a les 18.00, visita guiada a l'església de Sant Jaume Apòstol de Riudoms. Inscripcions: reserves@cataloniasacra.cat.

Terrassa

PRIMAVERA LIFE LIED FESTIVAL

El **dissabte 1 de maig**, a les 12.30, recital dels duets de l'Académie de l'Abbaye de Royaumont al claustre del monestir de Sant Cugat del Vallès.

PATRIMONI

El **diumenge 2 de maig**, a les 11.00, jornada de portes obertes a la seu d'Ègara (Museu de Terrassa, esglésies de Sant Pere).

Urgell

ELS CORTALS

El **dissabte 1 de maig**, a les 12.00, missa solemne a l'església de Sant Jaume dels Cortals d'Encamp (Andorra).

PREGUEM PER LES INTENCIONS DEL PAPA

Per aquells que arrisquen la vida lluitant pels drets fonamentals en dictadures, règims autoritaris i democràcies en crisi

Catalunya Cristiana

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 145 €

Gibraltar i Portugal: 145 €

Resta d'Europa: 222,99 €

Amèrica i Àfrica: 254,19 €

Àsia i Oceania: 325,43 €

Membre de l'APPEC
Associació de Publicacions
Periòdiques en Català

El setmanari rep l'ajut de la Generalitat de Catalunya

www.catalunyacristiana.cat

[f /catalunyacristiana](https://www.facebook.com/catalunyacristiana)

[@catcrist](https://twitter.com/catcrist)

[i catalunya_cristiana](https://www.instagram.com/catalunya_cristiana)

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: *Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Macià Grau, Rosa M. Jané, Carme Munté, Joan Andreu Parra, Rosa Peraire*
Lingüista: *Montserrat Pibernat*

Col·laboradors d'aquesta setmana: *Josep Miquel Bausset, Pilarín Bayés, Rosa Maria Boixareu, Pilar Casals, Agustí Codinach, Antonio Gil, Joan Guiteras, Guillem López, Francesc-Xavier Marín, Josep Maria Massana, Antoni Matabosch, Ignasi Miranda, Victòria Molins, Glòria Monés, Josán Montull, Xavier Moretó, Francesc Nicolau, Aurora Nicosia, Joan Pallarès, Josep Oriol Pujol, Quique, Francesc Riu, Josep Rius-Camps, Lluís Serra, Valentí Serra, Mercè Solé, Sebastià Taltavull, Nora Vela, P-J Ynaraja*

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA
Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat
(Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat
(Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat
(Publicitat)

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Administració: *Isabel Giral (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)*

Autoedició i compaginació:
Carlos Aguado

Impressió: *Impressions Intercomarcals, SA*
Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri.
Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272
SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Els actes anunciats a l'agenda poden patir canvis amb motiu de la pandèmia

JOAN ANDREU PARRA

La col·lecció *Cristianisme i Cultura* d'Edicions Viena i la Fundació Joan Maragall publica uns tres llibres l'any d'assaig religiós en català. Han arribat a la 96ena obra amb el dietari espiritual del secretari general de l'ONU (1953-1961) i Premi Nobel de la Pau a títol pòstum Dag Hammarskjöld (*Fites*, Edicions Viena, 2021), traduït per primer cop al català directament del suec. La situació econòmica de la Fundació, a causa de la pandèmia, ha fet aturar la col·lecció momentàniament, a l'espera de poder reprendre les publicacions al llarg de l'any vinent.

Quan comença la proposta d'aquesta col·lecció i amb quin objectiu?

Va molt lligada a la idea de la Fundació Joan Maragall que, des d'una manera d'entendre el cristianisme en sortida, s'acosta al món proper. L'horitzó és el diàleg amb cristians, no creients, agnòstics, creients d'altres religions amb curiositat sobre l'experiència de la fe al món. A la Fundació hi ha una part de reflexió interna i una part pública en què fem conferències i ens plantegem publicar-les. Vam començar amb una aliança amb l'Editorial Cruïlla. Vam fer servir la col·lecció d'una banda per recollir alguns textos de cicles de conferències que havíem fet i, de l'altra, per crear un nou espai de llibre d'assaig religiós en català.

En els darrers llibres publicats quines han estat les descobertes i els criteris de selecció dels textos?

Això ha anat evolucionant: la idea de recollir cicles i conferències i fer llibres col·lectius ja no funciona gaire bé a l'hora de participar en el mercat editorial. Actualment a la col·lecció apleguem, d'una banda, llibres que resulten de l'activitat pròpia generada a l'Aula Joan Maragall, on portem un intel·lectual cristià a qui encarreguem que pensi de bell nou sobre un tema de comú acord i uns mesos abans d'entregar l'original li demanem que contraposi les idees principals en una sessió amb persones properes a la Fundació, tot generant un diàleg. Són els casos dels llibres de Pere Lluís Font, Gabriel Magalhães o Ferran Sáez, per exemple. I l'any vinent, si

Guillem Jové i Palou, gerent de la Fundació Joan Maragall

«Volem normalitzar l'assaig religiós en català»

la situació econòmica ens ho permet, publicarem el de Lucía Ramón sobre el diàleg entre el feminisme laic i el feminisme cristià.

D'altra banda, també publiquem llibres que encarreguem específicament o de qui rebem originals. Per exemple, volíem treballar Chesterton i, aprofitant que es va obrir el Centre de Documentació Chesterton, vam tirar-ho endavant. No volíem fer un assaig sobre l'autor sinó una selecció dels textos més importants, que va recopilar i antologitzar Sílvia Coll-Vinent.

El llibre sobre religions i cinema de Joan-Andreu Rocha és un exemple màxim del diàleg entre fe i cultura. O el llibre de Joan Rigol sobre Maritain, o el de Santi Vila basat en la seva tesi doctoral. Pel que fa als llibres de Lluís Duch, volíem recuperar els seus escrits a *Qüestions de Vida Cristiana* amb un primer volum amb articles de caire religiós i cristià i un segon volum (pendent de publicar-se) amb articles sobre antropologia i cultura que ha anto-

logitzat Joan Carles Mèlich.

Finalment, hem encetat per primer cop les traduccions d'obres estrangeres. És el cas d'aquest darrer llibre que hem publicat, el dietari espiritual de Dag Hammarskjöld.

A més, també publiqueu el Premi Joan Maragall.

Sí, es tracta de llibres que han rebut aquest premi (6.000 €), com els llibres de Jordi Pigem i Oriol Quintana (sobre George Orwell).

Quina n'ha estat la recepció per part del públic?

Varia molt, tot i que el resultat serà sempre insuficient: l'assaig és un àmbit reduït, i si és en català i religiós encara més, tot i que volem normalitzar-lo. Els tiratges són ajustats (800-1.000 exemplars) i Edicions Viena ens permet arribar a una xarxa de llibreries molt important. Sempre ens plantegem com ampliar la recepció, tot i que som conscients que oferim un llibre de fons, no tant de novetat (més crematístic) al qual pots recórrer quan vulguis.

COVID-19 OBRE ELS ULLS

Una lectura
**social i
ecològica**
de la pandèmia

EXPOSICIÓ GRATUÏTA

De dimarts a dissabte d'11.00 a 19.30h

Diumenges i festius: d'11.00 a 14.30h

Museu Diocesà (Pla de la Seu, 7. 08002 Barcelona) 93 315 22 13